

Kyllä tapahtuu!

Tapahumatuotannon toimenpideohjelma

SISÄLTÖ

Esipuhe	5
1. Tapahtumat - kulttuurinen, sosiaalinen, imagollinen, matkailullinen ja aluetaloudellinen voimavara	6
1.1 Tapahtumat kulttuuritarjonnan monipuolistajina	
1.2 Tapahtumat yhteisön sisäisen ja ulkoisen kuvan rakentajina	
1.3 Tapahtumat aluetalouden voimavarana	
1.4 Tapahtumat ja matkailu	
2. Etelä-Karjala tapahtumamaakuntana – nykytilan kuvaus	11
2.1 Etelä-Karjala Suomen tapahtumakartalla	
2.2 Lappeenranta–Imatra-kaupunkiseudun tapahtumat	
2.2.1 Valtakunnalliset ja kansainväliset tapahtumat	
2.2.2 Alueelliset ja paikalliset tapahtumat	
2.2.3 Teatterit, museonäyttelyt, orkesterit, konserttitoiminta	
3. Etelä-Karjalan tapahtumien kehittämistarpeet ja kehityssuunnat	19
3.1 Kehittämistarpeet	
3.2 Kehityssuunnat	
4. Etelä-Karjalan tapahtumakentän SWOT	22
5. Toimenpide-ehdotukset	23
Kirjallisuutta ja lähteitä	28
Liitteet	
Tapahtumat paikkakunnittain	30
Tapahtumat järjestämisajankohdan mukaan	31
Inspiroivan kulttuuriseminaarin 30.1. työpajojen materiaali	32

Esipuhe

Lappeenranta–Imatra-kaupunkiseudulla nousi vuonna 2007 esille tarve selvittää alueen tapahtumatuotannon tilaa ja kehittämismahdollisuuksia. Asiaa valmistellut kuntien, alueen elinkeinoyhtiöiden ja maakunnallisen matkailuyhtiön edustajista koostunut työryhmä päätyi tilaamaan työn Humanistisen ammattikorkeakoulun kulttuurituotannon yksiköltä, tarkemmin sen Joutsenon kampukselta.

Etelä-Karjalassa tartuttiin aiheeseen aivan oikeaan aikaan, ainakaan ei hetkeäkään liian aikaisin. Tapahtumat nähdään yhä yleisemmin aluekehityksen vauhdittajina ja tärkeinä osatekijöinä sekä globaalisti että eri puolella Suomea. Selvitystä toteutettaessa muun muassa Helsingin kaupunkiin laadittiin tapahtumastrategiaa ja oltiin palkkaamassa tapahtumapäällikköä.

Tapahtumat ovat myös osa voimakkaasti kehittyvää luovien toimialojen kokonaisuutta. Etelä-Karjalassa yksi luovien toimialojen kehittämissuunta voisi olla visuaalisen ja esittävän taiteen tuotteistamisessa, johon tapahtumat tarjoavat merkittävän toimintalustan.

Aluekeskusohjelma-alueen kunnissa, Lappeenrannassa, Joutsenossa, Imatralla, Ruokolahdella, Taipalsaarella ja Rautjärvellä toteutettavan tapahtumatoiminnan määrästä ja laadusta ei ollut ennen tätä hanketta olemassa kokoavaa tietoa. Syksyllä valmistuneessa Etelä-Karjalan kulttuuristrategiassa tapahtumatarjontaa on kyllä yleisellä tasolla esitelty, mutta laajempi kartoitus ei mahtunut strategiatyön piiriin.

Ennen kaikkea Lappeenranta–Imatra-kaupunkiseudulla haluttiin muodostaa tarkempi käsitys siitä, minkälaisin käytännön toimenpitein tapahtumatuotantoa pitää kehittää ja sen tunnettuutta ja näkyvyyttä parantaa. Keskeisenä kysymyksenä oli tapahtumatuottajien, kuntien ja matkailun toimijoiden yhteistyön kehittäminen.

Tapahtumat ovat yhtä aikaa osa alueellisen ja paikallisen kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen tarjontaa ja merkittävä mahdollisuus kulttuurimatkailun kehittämisessä ja matkailijoille tarjottavien oheispalvelujen tuotteistamisessa. Molemmat näkökulmat ovat olleet esillä tätä selvitystä ja toimenpideohjelmaa laadittaessa.

Työ on sisältänyt suuren määrän tapahtumatuottajien ja muiden asiantuntijoiden haastatteluja, alan tuoreimman tutkimuksen hyödyntämistä sekä inspiroivan seminaarin, jossa lähes kuusikymmentä eteläkarjalaista alan toimijaa ja sai tilaisuuden vaihtaa mielipiteitä ja ideoita tulevaa yhteistyötä.

Hankkeen aikana syntynyt kokonaiskuva on selkeä: eteläkarjalainen tapahtumakenttä on omaleimainen ja runsas sekä monilta osiltaan innovatiivinen ja kehityskelpoinen. Tapahtumat ansaitsevat jo nykyisessä muodossaan tähänastista paremman näkyvyyden sekä resurssit, jotka takaavat työn jatkuvuuden ja mahdollistavat siten myös tapahtumien pitkäjänteisen kehittämistyön.

Tämä toimenpideohjelma sisältää näkemyksiä tapahtumatuotannon nykytilasta ja kehittämistarpeista sekä konkreettisia ehdotuksia toimenpiteiksi, joiden avulla Etelä-Karjalan profiili tapahtumamaakuntana voidaan nostaa uudelle tasolle. Ehdotusten toteuttaminen edellyttää yhteistyötahtoa, sitoutumista ja päätöksiä.

Maaliskuussa 2008

Juha Iso-Aho,
projektipäällikkö

1. Tapahtumat - kulttuurinen, sosiaalinen, imagollinen, aluetaloudellinen ja matkailullinen voimavara

Festivaalit ja tapahtumat on 2000-luvun alkuvuosina nostettu maailmanlaajuisesti kaupunkiseutujen ja alueiden merkittäviksi kehittämiskohteiksi. Niiden merkitys niin kulttuurisena, sosiaalisena, imagollisena kuin aluetaloudellisenakin voimavarana on tunnustettu ja vähitellen myös tutkimuksin osoitettu.

Tapahtumat ovat yksi nopeasti kasvavan luovan toimialan sektori, ja toiseen kasva-vaan elinkeinoon, matkailuun kytkettynä palvelutuotantoon kuuluvien työpaikkojen tarjoaja, mutta niiden merkitys ei muodostu pelkästään näistä asioista. Tapahtumilla on myös kulttuurielämän sisältöä ja rakenteita kehittäviä ja yhteisöä rakentavia merkityksiä ja mahdollisuuksia.

1.1 Tapahtumat kulttuuritarjonnat monipuolistajana

Suomalaisessa **kulttuurin ja taiteen** kentässä tapahtumilla on ollut erityisrooli korkeatasoisen ja kansainvälisen kulttuuritarjonnan ulottamisessa koko maahan. Monet keskeisimmät ja arvostetuimmat festivaalimme ovat syntyneet pienehköille paikkakunnille kauas pääkaupunkiseudulta, jonne kulttuurielämämme painopisteen merkittävien taide-
laitosten ja taiteilijakunnan sijoittumisen osalta mielletään sijoittuvan.

Kuhmon kamarimusiikki, Savonlinnan oopperajuhlat, Sodankylän elokuvafestivaali ja Pyhäjärven Täyden kuun tanssit ovat hyviä esimerkkejä festivaaleista, jotka edustavat suurkaupunkien kulttuuri-ilmastoon normaalisti kuuluvia taidemuotoja. Kuitenkin nämä festivaalit ovat löytäneet kotinsa keskeltä suomalaista maaseutua ja mikä merkillepan-tavaa, valtaosan yleisöstään suurista kaupunkikeskuksista.

Tämä ilmiö ei ole pelkästään suomalainen. Ranskan merkittävintä teatterifestivaalia ei järjestetä Pariisissa, vaan pienehkössä eteläranskalaisessa Avignonin kaupungissa. Yksi Euroopan suurimmista vuotuisista kulttuuritapahtumista, Festival Interceltique de Lorient järjestetään vaatimattomassa bretagnelaisessa satamakaupungissa. Esimerk-
kejä voisi poimia maasta kuin maasta.

Näiden festivaalien takia matkustetaan pitkiä matkoja, mutta myös niiden lähellä asu-
valle yleisölle ne ovat tärkeitä tapahtumia. Oikeastaan vain festivaali tuotantomuotona mahdollistaa sen, että Imatran tapaisessa kaupungissa voi konsertoida Manhattan Transferin kaltaisia maailmantähtiä tai nähdä iranilaista nukketeatteria tai että Lap-
peenrannassa voi kuulla amerikkalaisen nykysäveltäjän tilausteoksena kitaralle tehdyn kantaesityksen.

Kulttuuritarjonnan muotona tapahtumat ovat olleet merkittävä tekijä suomalaisen taide-
elämän kansainvälistämisessä. Ne ovat tarjonneet taiteilijoille mahdollisuuden tutustua uusiin taidevirtauksiin ja luoda verkostoja muualta maailmasta tuleviin tekijöihin. Ne ovat olleet myös oman, korkeatasoisen taide-osaamisemme peili, jossa ovat rinnakkain kansainvälisten virtausten kanssa kuvastuneet omat vahvuutemme ja erityispiirteem-
me.

1.2 Tapahtumat yhteisön sisäisen ja ulkoisen kuvan rakentajina

Tapahtumat ovat myös tärkeä **sosiaalinen** toimintamuoto. Suomalainen tapahtumakenttä on syntynyt innokkaiden ja intohimoisten harrastajien ideoista ja pyrkimyksistä ponnistaen. Vieläkin merkittävä osa suomalaisista festivaaleja järjestävistä organisaatioista on yhdistyksiä. Tapahtumat ovat kansalaisyhteiskunnan toimintaa näyttävimmillään.

Varsinkin pienellä paikkakunnalla hyvin toimiva festivaali voi olla vuoden itseoikeutettu kohokohta, joka rakentaa kuntalaisten identiteettiä ja paikkakunnan **imagoa** enemmän kuin mikään muu yksittäinen tekijä. Esimerkiksi Kaustisen kansanmusiikkifestivaali on paitsi nostanut kotipaikkakuntansa Suomen ja maailman kartalle, myös muodostanut alueen omalle vahvalle kansanmusiikkiperinteelle luontaisen ja arvokkaan ilmaisukanavan.

1.3 Tapahtumat aluetalouden voimavarana

Kaustinen kansanmusiikkifestivaali on myös selkeä esimerkki tapahtuman **aluetaloudellisista** vaikutuksista. Timo Tohmon vuonna 2007 valmistuneessa taloustieteen alaan kuuluvassa väitöskirjassaan tekijä osoittaa Kaustisen musiikkijuhlien olevan kunnalle hyvä investointi. Juhlien vaikutukset alueen tuotantoon ja kunnallisveroihin ovat Tohmon mukaan suuremmat kuin kunnan juhlille myöntämät vuotuiset avustukset.

Ei ole kovin uskallettua otaksua, että Tohmon tulokset ovat melko hyvin yleistettävissä kaikkiin sellaisiin tapahtumiin, joiden yleisöstä merkittävä osa tulee tapahtumapaikkakunnan ulkopuolelta. Joissakin tapauksissa tämä hyötysuhteen edullisuus on vielä ilmeisempi kuin Kaustisten kohdalla. Tällainen on vaikkapa Joensuussa järjestettävä Ilosaari-rock. Se on käytännössä vailla julkista tukea toteutettava musiikkitapahtuma, jonka vuotuinen ulkopaikkakuntalaisten aikaan saama rahavirta alueelle on tuoreen tutkimuksen mukaan 4 miljoonan euron luokkaa.

Tässä yhteydessä täytyy muistuttaa, että suotuisia aluetaloudellisia vaikutuksia voi olla myös volyymiltaan pienillä tapahtumilla, mikäli niiden aikaansaama tulovirta suuntautuu muualta tapahtumapaikkakunnalle päin. Otetaan yksinkertaistettu laskuesimerkki, jota voi kuitenkin pitää suuntaa antavana:

*Tapahtuma A on 20 000 euron liikevaihdolla toimiva nelipäiväinen festivaali, jonka kokonaiskävijämäärä on 2000. Lippuja myydään 1000, keskihintaan 8 euroa, yhteensä 8000 euroa. Kaupunki avustaa tapahtumaa esimerkiksi **3000** eurolla (joka on huomattavasti enemmän kuin useimmat pienet tapahtumajärjestäjät uskaltavat toivoa). Muu rahoitus tulee erilaisista paikkakunnan ulkopuolisista avustuslähteistä, kuten kulttuurirahastoilta, opetusministeriöltä jne.*

Tapahtuma houkuttelee paikkakunnalle 200 ihmistä kotipaikkakunnan ulkopuolelta. Heidän keskimääräinen viipymänsä on kaksi vuorokautta. He kuluttavat varovasti arvioiden päivässä 130 euroa rahaa muun muassa majoitukseen, ruokaan ja ostoksiin. Yhteensä he jättävät rahaa paikkakunnalle 52 000 euroa.

Myös itse tapahtuma kuluttaa suuriman osan liikevaihdostaan omalla paikkakunnalla tilavuokriin, teknisiin palveluihin, majoitukseen, ruokaan, muihin palveluihin, markkinointiin, liikenteeseen ja erilaisiin materiaalihankintoihin. Vain esiintymispalkkiot ulkopuolelta tulevien esiintyjien osalta matkaavat muualle. Paikkakunnalle jäävään summaan voidaan lisätä 14 000 euroa.

*Kokonaissummaksi tapahtumapaikkakunnalle jäävän rahan osalta saadaan tällä laskelmalla **66 000** euroa. Siitä ei suoraan kunnan kassaan välttämättä virtaa kuin osa, mutta välillisten vaikutusten, kuten verotulojen kautta jo merkittävästi enemmän.*

On tärkeää huomata myös, että yleisön viipymää pidentämällä myös aluetaloudelliset vaikutukset kasvavat nopeasti ja tehdyille investoinnille saadaan reilusti parempi tuotto.

Tapahtumia aluetaloudellisena investointina voi tarkastella myös siitä näkökulmasta, että minkälaisella hyötysuhteella kaupunki saa kulttuuritarjontaa ja asiakasvolyymia käytettyihin verovaroihin nähden. Julkisen eli kunnan ja valtion tukirahoituksen osuus tapahtumien kautta syntyvästä kulttuuripalvelutarjonnasta on pieni, jos sitä verrataan vaikkapa kulttuurilaitoksiin.

Paljon puhuva esimerkki edellä mainitusta on ooppera. Ooppera on kallis taidemuoto, joka tuskin missään voisi olla olemassa ilman julkisia subventioita. Kuitenkin on selvä ero sillä tuotetaanko oopperaa festivaalimuotoisesti vai laitostenmuotoisesti. Savonlinnan oopperajuhlien yhden pääsylipun tukemiseen käytettiin vuonna 2007 valtion tukirahaa noin 11 euroa. Suomen Kansallisoopperan pääsylippua kohti laskettu valtion tuki oli vuoden 2003 tilastojen mukaan tarkastelutavasta riippuen 120 – 140 euroa/pääsylippu eli yli kymmenkertainen määrä.

Tällä laskelmalla en halua väittää, että kulttuurilaitosten tukeminen olisi huono investointi. Päinvastoin, ilman vankkaa julkista tukea ylläpidettyä kulttuurilaitosverkostoa meillä tuskin olisi myöskään festivaaleja ja kulttuurista kiinnostunutta festivaaliyleisöä. Tarkoitukseni on vain osoittaa, että tapahtumille osoitettu julkinen tuki käytetään erittäin kustannustehokkaasti, mutta samalla kuitenkin kiistatta taiteellinen taso säilyttään.

1.4 Tapahtumat ja matkailu

Matkailun näkökulmasta tapahtumia tarkasteltaessa ne voidaan jakaa kolmeen ryhmään:

- a) matkailua aikaan saavat tapahtumat (syy vierailta paikkakunnalla)
- b) matkailua palvelevat tapahtumat (oheispalvelu paikkakunnalla vierailevalle)
- c) matkailusta riippumattomat tapahtumat (paikkakunnalla vierailevalle vaikeasti saavutettavissa olevat, paikallisyhteisön sisäiset tapahtumat)

Matkailua saavat aikaan hyvin monen muotoiset ja monen kokoiset tapahtumat. Niinpä tapahtuman matkailullista merkitystä ja potentiaalia ei voi arvioida pelkästään esimerkiksi yleisömääriä vertaamalla.

Tapahtumassa voi olla 10 000 kävijää, mutta jos heistä 95 % on paikkakuntalaisia ja jos tapahtuma kestää yhden päivän, on tapahtuman matkailullinen merkitys moninkertaisesti pienempi kuin esimerkiksi viisipäiväisen tapahtuman, johon osallistuu 600 hengen 95-prosenttisesti ulkopaikkakuntalaisista koostuva yleisö.

Matkailua aikaan saavia tapahtumia ovat tyypillisesti valtakunnalliset kulttuurin, urheilun ja erilaisten yhteisöjen suur tapahtumat, kansainväliset festivaalit ja kongressit sekä eri (taiteen, tieteen, harraste-) alojen erikoistapahtumat. Jotta tapahtuma olisi syy vierailta paikkakunnalla, täytyy sen sisällön, miljööseen tai ilmapiiriin olla sellainen, ettei sellaista ole kotipaikkakunnalla tarjolla.

Myös edellä mainitun kaltaiset tapahtumat voivat toimia oheispalveluna paikkakunnalla muusta syystä vieraileville. Näistä voidaan kuitenkin erottaa sellaiset tapahtumat, jotka eivät kenties itsessään olisi syy saapua paikkakunnalle, mutta jotka toimivat matkailijan saamaa kokonaiselämystä vahvistavina elementteinä. Matkailijalle tarjottavat oheistapahtumat voivat olla joko pääasiallisesti paikkakuntalaisille suunnattuja (uuden vuoden vastaanotto, taiteiden yö, elokuvateatterin näytös, paikallisen mieskuoron konsertti), tai varta vasten matkailijalle räätälöityjä ohjelmapalveluja (opastettu kierros, tilattu koskinäytös Imatralla).

Lisäksi on matkailusta kokonaan riippumattomia tapahtumia, joita harvoin matkailijoille oheispalveluna tarjotaan, ja joista osa on jopa kokonaan heidän saavuttamattomissaan (jumalanpalvelukset, koulujen päättäjäiset ynnä muut paikallisyhteisön sisäiset ja yksityisluonteiset tapahtumat). Silti nämäkin voisivat olla rajoitetusti tuotteistettavissa. Matkailijalle voisi esimerkiksi olla elämys päästä kurkistamaan suomalaisen peruskoulun joulujuhlaan. Ortodoksiset ristisaatot ja vedenpyhitykset ovat yksi esimerkki siitä, että tällainen tuotteistaminen on mahdollista.

Varsinaista tuotteistamista ja matkailun kanssa tehtävää yhteistyötä kaipaavat kuitenkin kahteen ensimmäiseen ryhmään kuuluvat tapahtumat. Kyseessä olisi molemminpuolisen hyödyn tavoittelu.

Tämä edellyttää asennemuutosta sekä tapahtumatuottajilta että matkailutoimijoilta, kuten markkinointiorganisaatioilta, hotelleilta ja ravintoloilta. Tapahtumatuottajien olisi opittava näkemään toimintansa osana matkailupalvelujen tarjontaa ja matkailualan olisi opittava ymmärtämään tapahtumat keskeisenä osana matkailijalle suunnattua ohjelmapalvelutarjontaa.

Teesit:

- 1. Tapahtumat ovat merkittäviä alueellisen kulttuuri- (ja urheilu-) tarjonnan monipuolistajina ja kansainvälistäjinä*
- 2. Tapahtumien järjestäminen on paikallisyhteisöä ja sen identiteettiä vahvistavaa toimintaa*
- 3. Tapahtumat ovat kunnille ja kaupungeille aluetaloudellisesti järkeviä investointeja ja samalla kustannustehokas tapa tuottaa kulttuuripalveluja*
- 4. Tapahtumat ovat merkittävä osa matkailun ohjelmalvelutarjontaa ja matkailijan saamaa kokonaiselämystä, parhaimmillaan jopa syy matkustaa paikkakunnalle*

2. Etelä-Karjala tapahtumamaakuntana – nykytilan kuvaus

Kuvaus Etelä-Karjalan, tässä tapauksessa hieman maakuntaa suppeammaksi rajatun Lappeenranta-Imatra-kaupunkiseudun, tapahtumatarjonnasta perustuu tapahtumajärjestäjien, alueen kuntien edustajien sekä erilaisten tapahtumakalentereiden ja esitemateriaalien avulla koottuun tietoon. Tapahtumalistausta kootessa on täytynyt lisäksi määrittellä, mitä tapahtumalla tarkoitetaan.

Kartoituksen keskiössä ovat olleet jo useammin kuin kerran järjestetyt, säännöllisesti toteutettavaksi suunnitellut, ohjelmallista sisältöä ainakin jossakin määrin tarjoavat, kulttuurilaitosten normaalitoiminnan ulkopuoliset tapahtumamuotoiset ohjelmalvelutuotteet. Mukaan on otettu myös pari merkittävintä urheilusisältöistä tapahtumaa, vaikka urheilutoiminta kokonaisuutena ei tämän toimenpideohjelmatyön piiriin kuulunkaan. Näitä tapahtumia on toimenpide-ehdotusten taustaksi tehdyssä selvityksessä tutkittu tarkemmin, sekä haastatteluin että erilaisiin painettuihin ja sähköisiin materiaaleihin tutustuen.

Perusteellisemmän selvityksen, samoin kuin tapahtumalistauksen (liite 1) ulkopuolelle jäivät siis esimerkiksi kaupunginteattereiden ohjelmistot, kesäteattereiden esityssarjat, museonäyttelyt, yksittäiset juhlatapahtumat, orkestereiden ja konserttitalojen konserttitarjonta, tanssilavojen ohjelmistot, ohjelmalvelutuottajien yksityisille kuluttajille tai ryhmille myymät tuotteet sekä sellaiset vuotuisjuhlat kuin kaupunki- ja kuntakeskustojen kesä- ja joulukauden avajaiset, uudenvuoden vastaanotot, vappukulkueet, juhannusjuhlat, veteraanipäivät tai itsenäisyysjuhlat. Tosin kaikkia näitäkin on voisi hyvällä syyllä tarkastella tapahtumatarjonnan kokonaisuuden näkökulmasta ja potentiaalisina tuotteistamisen kohteina.

Myös sellaiset varsin näkyvät ja suositut kulttuurituotteet kuin Imatran koski ja Lappeenrannan Hiekkalinna on rajattu tässä tapahtumalistauksen ulkopuolelle. Molemmat ovat luonteeltaan ensisijaisesti käyntikohteita ja nähtävyyksiä, vaikka molempiin toki liittyy myös tapahtuma- ja ohjelmatarjontaa. Nämä hyvin erilaisista lähtökohdista syntyneet matkailutuotteet ovat joka tapauksessa tapahtumatuotannon näkökulmasta kiinnostavia rajatapauksia.

Edellä kuvatuilla rajauksilla Lappeenranta-Imatra-kaupunkiseudulta löytyi tulkinnaista riippuen peräti 30 - 40 säännöllisesti järjestettävää tapahtumaa. Näistä Lappeenrannassa ja Imatralla on molemmissa viitisentoista. Muut jakautuvat melko tasaisesti piennempien kuntien kesken.

Kävijöitä näissä tapahtumissa on vuosittain, jälleen rajauksesta ja vuosivaihtelusta riippuen, noin 150 000 – 200 000. Tapahtumien yhteenlaskettu liikevaihto voidaan arvioida selvityksen perusteella noin kahdeksi miljoonaksi euroksi (2 000 000 €). Kyse on siis varteen otettavasta toimialasta. Vieläpä sellaisesta, jonka kasvupotentiaali on suurelta osin toistaiseksi hyödyntämättä.

Vastoin yleistä käsitystä tapahtumatarjonta Etelä-Karjalassa ei ole tiheintä heinäkuussa, vaan elokuussa (Liite 2). Heinäkuu ja kesäkuu ovat luonnollisesti seuraavaksi vilkkaimmat tapahtumakuukaudet, mutta tapahtumia on jonkin verran aivan ympäri vuoden. Joulunaluskuukaudet ovat hyvinkin vilkkaita kulttuuritarjonnaltaan, vaikka tapahtumamuotoista toimintaa ei ole aivan kesäiseen tapaan. Hiljaisin jakso sijoittuu ehkä yllättäen maaliskuulle, joka on valtakunnallisestikin festivaalimielessä matalan profiilin kausi. Takavuosina noihin aikoihin on järjestetty muun muassa Imatralla kamarimusiikkifestivaalia, mutta ainakaan tällä hetkellä mitään vastaavaa ei toteuteta.

Tarjonnan laajentaminen kaikkiin vuodenaikoihin entistä tasaisemmin voisi olla ainakin matkailuelinkeinon intressissä. Kevättalven ongelma on tapahtumajärjestäjän kannalta rahoitus. Helmi-huhtikuu on julkisten rahoittajien budjettivuoden alkua ja monien rahastojenkin osalta vasta päätösten teon aikaa.

2.1 Etelä-Karjala Suomen tapahtumakartalla

Toimenpideohjelmatyön ohessa tammikuussa 2008 tehtiin pienimuotoinen kysely eteläkarjalaisten tapahtumien tunnettuudesta MatkaMessujen yleisölle Helsingin Messukeskuksessa. Kyselyyn saatiin 300 vastausta. Kyselyn perusteella ainoa valtakunnallisesti yleisemmin tunnettu alueen tapahtuma on Imatra Big Band Festival, jonka vastaaajista vajaa kolmannes osasi mainita. Runsas kymmenen prosenttia vastaaajista tiesi Linnoituksen yön ja kaikki muut tapahtumat saivat vain muutamia hajamainintoja.

Kyselyn tulos vahvisti olettamusta, että Etelä-Karjala ei ole valtakunnallisessa tietoisuudessa tällä hetkellä profiloitunut erityisen merkittävänä tapahtumamaakuntana. Asian tilaa voi tarkastella myös institutionaalisilla valtakunnallisilla mittareilla.

Esimerkiksi Suomen kulttuuritapahtumien kattojärjestön Finland Festivalin 80 jäsentapahtumasta maakunnassa on vain yksi, Imatra Big Band Festival, kun esimerkiksi toisessa naapurimaakunnassa Etelä-Savossa niitä on viisi ja toisessa eli Kymenlaaksossa neljä.

Samankaltainen kuva syntyy, kun tarkastellaan eteläkarjalaisten tapahtumien osuutta opetusministeriön jakamista valtakunnallisille kulttuuritapahtumille myönnettyistä avustuksista. Vuonna 2008 jaetusta 150 avustuksesta tuli Etelä-Karjalaan 2 kpl eli 1,3 % kokonaismäärästä. Saadut avustukset olivat yhteissummaltaan 30 000 euroa (Imatra Big Band Festival 25 000 euroa ja Mustan ja valkoisen teatterin festivaali 5 000 euroa), joka on vain 0,8 % kaikkiaan 3 773 000 euron kokonaissummasta. Etelä-Karjalan väestöosuus koko maan väestöstä on 2,6 %, joten molemmat luvut ovat suhteellisesti ottaen erittäin heikot.

Nämä vertailuluvut eivät kuitenkaan anna täysin todellista kuvaa eteläkarjalaisen tapahtumakentän tilasta ja toiminnan laadusta. Maakunnassa on itse asiassa runsaasti monipuolista ja sisällöltäänkin korkeatasoista tapahtumatarjontaa. Suurin osa tapahtumista on kuitenkin pienehköjä, alueellisestikin valitettavan heikosti tunnettuja ja enimmäkseen täysin vapaaehtoisvoimin ja joiltain osin epäammattimaisesti hoidettuja.

Myös alueen kuntien tapahtumilleen osoittamat resurssit ovat Etelä-Karjalassa vaatimattomat moneen muuhun Suomen alueeseen verrattuna. Pieni Kaustinen sijoittaa päätapahtumaansa 11 euroa/asukas, Kuhmo omaansa 8 euroa/asukas. Helsinki käyttää tapahtumatoiminnan suoraan rahalliseen tukemiseen 3 euroa/asukas. Edes pääkaupungin lukujen tasolle pääsee Etelä-Karjalassa vain Imatran kaupunki.

Kuntien tuki on merkittävä varsinkin tapahtumien käynnistämisen- ja kehittämisvaiheessa. Kuhmon kaupungin tuki Kamarimusiikki-tapahtumalle on enää vain 10 % festivaalin budjetista, mutta se on tärkeä kivijalka, jolle koko tapahtuman tulevaisuus on aikanaan rakennettu. Toinen kivijalka on opetusministeriön tuki, joka Kuhmon tapauksessa kattaa noin 20 % festivaalin budjetista.

On tärkeää pitää mielessä, että opetusministeriön tuki kulttuuritapahtumille on ministeriön linjausten mukaan riippuvainen tapahtuman sijaintikunnan suhtautumisesta. Jos kunta ei osoita sitoutumista tapahtumaan omalla rahoituspanoksellaan, myös valtion tuki lakkaa.

Toisaalta, jos tapahtuman taso pysyy korkeana ja oman paikkakunnan tuki vakiintuu, myös opetusministeriön tuen jatkumiseen ja jopa vähittäiseen kasvuun on voinut luottaa.

2.2 Lappeenranta–Imatra-kaupunkiseudun tapahtumat

Tapahtumien luonnetta ja roolia valtakunnallisessa ja alueellisessa tapahtumakentässä voi arvioida monesta näkökulmasta. Voidaan tarkastella nykytilannetta tai kehityspotentiaalia. Huomio voidaan kiinnittää sisältöideaan ja kulttuuripoliittiseen merkitykseen. Voidaan tarkastella tunnettuutta tai medianäkyvyyden laajuutta.

Tavallisimmat mittarit tapahtumien määrittelemisessä kansainväliseksi, valtakunnalliseksi, alueelliseksi tai paikalliseksi ovat ohjelmiston sisältö ja yleisön rekrytointialue. Seuraavassa käytetty eteläkarjalaisia tapahtumia koskeva ryhmittely perustuu pääosin tapahtumajärjestäjien omaan arvioon. Useimmiten määrittelyn pääpaino on ollut yleisön rekrytointialueen arvioinnissa.

Johtuen edellä kuvatuista hyvin erilaisista määrittelykriteereistä, tällaiset ryhmittelyt ovat aina tulkinnanvaraisia. Tapahtuma voi olla oman alansa valtakunnallisissa tai jopa kansainvälisissä harrastajapiireissä hyvin tunnettu, mutta paikallisesti lähes tuntematon. Samoin tapahtuman esiintyjäjoukko voi olla varsin kansainvälinen, mutta yleisö tulee silti (ainakin toistaiseksi) pääasiassa omalta paikkakunnalta.

Tapahtuman koko ei sekään korreloi suoraan sen vaikutusalueeseen. Yleisömäärältään suurikin tapahtuma voi olla luonteeltaan hyvin paikallinen ja toisaalta pienellä tapahtumalla saattaa olla valtakunnallinen rooli. On myös muistettava, että kyseessä ei ole tapahtuman laadun tai merkittävyyden määrittely.

2.2.1 Valtakunnalliset ja kansainväliset tapahtumat

Osanottajajoukon osalta vahvimmin kansainvälinen tapahtuma Lappeenranta-Imatra-kaupunkiseudulla on **Semiotiikan kesäkoulu** (järjestetty 1986 lähtien) Imatralla. Huipunsa tapahtuman kansainvälisyys saavutti kesäkuussa 2007, jolloin Imatran Kansainvälinen Semiotiikan Instituutti isännöi Semiotiikan maailmankongressia. Tuolloin osanottajia oli 600 kaikkiaan 58 maasta. Seminaarien ja luentojen lisäksi Kesäkouluun sisältyy aina myös esittävän taiteen tilaisuuksia oheistapahtumina. Sen osanottajamäärältään pienempää talvista vastinetta **Semiotiikan talvikoulua** (1990 alkaen) voi perustellusti luonnehtia valtakunnalliseksi tapahtumaksi. Semiotiikan kesä- ja talvikoulujen järjestäminen on perustunut toisaalta vahvaan verkostoitumiseen eri yliopistojen kanssa, toisaalta Imatran kaupungin rahalliseen tukeen. Jälkimmäisen osalta tilanne näyttää tämän toimenpideohjelman kirjoitushetkellä epävarmalta.

Kun Semiotiikan maailmankongressin ohjelmaan oli sisällytetty myös samaan aikaan järjestetyn **Mustan ja valkoisen teatterin festivaalin** esityksiä, oli tämän vuodesta 2004 alkaen kesäkuun alussa järjestetyn imatralaisen teatteritapahtumankin yleisö ainakin hetkellisesti varsin kansainvälistä. Mustan ja valkoisen teatterin festivaali on toki itsessäänkin luonteeltaan kansainvälinen. Tapahtumassa vierailevat teatterit ovat parhaimmillaan saapuneet lähes kymmenestä eri maasta ja ryhmien taiteilijat ovat toki kansoittaneet myös esitysten katsomoita. Pääosa tapahtuman katsojista tulee kuitenkin toistaiseksi tapahtumapaikkakunnalta tai lähikunnista, vaikka teatterin vähemmän tunnetuimmista muodoista kiinnostunutta yleisöä Suomen kaltaisessa teatterimaassa on varmasti runsaasti.

Samassa mielessä kansainvälisenä tapahtumana voidaan pitää myös Imatralla järjestettävää maamme ainoa suomalais-ugrilaisen kulttuurin esittelyyn keskittyvää monitaiteellista tapahtumaa **Ugrijuhlaa**. Vuodesta 2000 alkaen ensin elokuussa ja nyttemmin toukokuussa järjestetyssä tapahtumassa on vierailut kahtatoista eri kansallisuutta edustavia esiintyjä kuudesta maasta. Tapahtuman yleisö tulee kuitenkin valtaosaltaan omasta maakunnasta. Yleisöpohjan laajentaminen vaatisi asianharrastajien tavoittamista valtakunnallisesti. Samaa voidaan sanoa Mustan ja valkoisen teatterin festivaalista.

Vuonna 1983 ensimmäisen kerran järjestetty **Imatra Big Band Festival** on ohjelmatarjonnaltaan hyvin kansainvälinen rytmimusiikin tapahtuma, mutta merkitykseltään tapahtuman järjestäjienkin mukaan lähinnä valtakunnallinen. Kesä-heinäkuun vaihteeseen sijoittuva festivaali on oman alansa toiseksi suurimpana suomalaisena tapahtumana eittämättä eteläkarjalaisen tapahtumatuotannon tunnetuimpia edustaja ja yksi koko maakunnan kulttuuritarjonnan lippulaivoista. Big Band festivaalilla on myös laajat kansainväliset verkostot, joiden avulla esiintyjätarjonta kyetään pitämään korkeaa kansainvälistä tasoa edustavana ja valtakunnallisesti merkittävänä. Haasteena tapahtumalla on valtakunnallisen tunnettuuden ja näkyvyyden lisääminen.

Ohjelmistoltaan kansainvälisenä ja luonteeltaan valtakunnallisena tapahtumana voidaan pitää myös vuodesta 1997 alkaen järjestettyä elokuusta **Imatran Balettigaalaa**. Tapahtumassa vierailee vuosittain tanssiryhmiä eri puolilta Eurooppaa ja myös yleisöä saapuu yhä enemmän oman alueen ulkopuolelta. Balettigaalan muotoisella tanssitapahtumalla, jossa nähdään monipuolinen kattaus erilaisia teoksia tai niiden osia, ei ole juurikaan vertailukohtia Suomessa.

Lappeenrannassa alkusyksystä järjestettävä **Ja kitara soi** (aloitusvuosi 2002) sekä Imatralla toteutettava barokin ja keskiajan musiikkiin keskittyvä **Vanhassa vara parempi** (konserttisarjana 2001, festivaalimuotoisena 2005 alkaen) ovat molemmat ominakeisia ja korkeatasoisia taidemusiikin erikoistapahtumia. Ne ovat kuuluvat omien alojensa harvoin tapahtumiin Suomessa ja ovat esiintyjäkaartiltaan valtakunnallista tasoa. Modernia kitaralle ja muille kielisoittimille sävellettyä taidemusiikkia esittelevällä kitarafestivaalilla on nähty useita kansainvälisiäkin taiteilijoita. Yleisö on näissäkin tapahtumissa enimmäkseen paikallista ja alueellista.

Näkyvyydeltään ja tunnettuudeltaan ehdottomasti merkittävien eteläkarjalaisista valtakunnallisista kulttuuritapahtumista on vuodesta 1969 alkaen, tällä hetkellä joka toinen vuosi tammikuussa järjestettävät **Lappeenrannan valtakunnalliset laulukilpailut**. Kilpailut saavat säännöllisesti laajaa huomiota valtakunnan päämedioissa ja niiden keskeinen merkitys laulumusiikin kentässä on kiistämätön. Kilpailuihin saapuu yleisöä joka puolelta Suomea, mutta niitä seurataan valtakunnallisesti myös radion ja television välityksellä.

Vuodesta 1973 alkaen järjestetty **Joutsenon Taidekesä** on yksi Suomen vanhimmista kesätapahtumista. Taidekesä on luonteeltaan ensisijaisesti koulutustapahtuma, mutta maksuttomia yleisötilaisuuksiakin siihen sisältyy noin 20 kuusiviikkoisen tapahtumajakson aikana. Taidekesän kurssien osanottajat tulevat kaikkialta Suomesta, joten vaikutusalue on valtakunnallinen, vaikka tapahtuman medianäkyvyys on pääosin alueellista. Erityisesti laulukurssit ja kirjoittajakurssit kokoavat vuodesta toiseen alan ammatteihin tähtääviä ja niihin usein myös päätyviä opiskelijoita.

Lasten Kalenat järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 1999, Lappeenrannan kaupungin täyttäessä 350 vuotta ja sen jälkeen joka toinen vuosi, paitsi kesällä 2005, jolloin järjestettiin lasten pohjoismainen kansantanssi- ja kansanmusiikitapahtuma Barnlek. Kesäkuinen Lasten Kalenat on nimensä mukaisesti lastenkulttuuritapahtuma, jossa

pääosassa ovat kansantanssi ja teatteri. Tapahtuma on yksi harvoista valtakunnalliseksi katsottavista lastenkulttuuritapahtumista koko maassa ja esiintyjäjoukoltaan myös kansainvälinen. Lasten Kalenoiden ohjelma rakentuu vahvasti tapahtumaan osallistuville ryhmille järjestettävien kurssien ja työpajojen varaan. Yleisötilaisuudet ovat vain osa kokonaisuutta.

Lappeenrannassa järjestetyt (esim. K`2000 ja K`03) **keramiikka- ja korutaidetapahtumat** ovat olleet sisällöltään kansainvälisiä ja valtakunnallisesti huomattuja visuaalisen taiteen tapahtumia, joilla on juurensa alueellisessa osaamisessa ja koulutuksessa. Seuraava kansainvälinen korutriennaali järjestetään vuonna 2009 Imatralla, jonne maakunnan visuaalisen taiteen ammattikorkeakoulutus on keskittymässä. Nämä näyttelyt ovat olleet tapahtumaluonteisia poikkeamia normaalista museonäyttelytarjonnasta ja ne ovat myös levittäytyneet museotilojen lisäksi niiden ulkopuolelle.

Muita visuaalisten taiteiden valtakunnallisuutta lähestyviä tapahtumia ovat olleet muun muassa Lappeenrannan vanhan pappilan alueella järjestetyt Kantri & Urbaanitapahtumat, Rauhan sairaala-alueella Joutsenossa toteutetut PAX-näyttelyt, Imatran ympäristötaidetapahtumat sekä Simpeleen Taidepappilan kesänäyttelyt. Näistä ainakin **Kantri & Urbaani** on pystytty toteuttamaan jo vuodesta 1995 saakka (lähes) vuosittain ja sille toivoisi jatkuvuutta edelleen. Maakunnan vahva visuaalisten taiteiden osaaminen, alan korkeatasoinen koulutus ja hyvät näyttelytilat museoissa ja muualla ovat perusrakenteita, joiden varaan olisi rakennettavissa valtakunnallisesti ja kansainvälisesti merkittävää näyttelytoimintaa.

Simpeleen **Antiikki Keräily Kesäpäivät** on vuonna 1999 alkaneen historiansa aikana saavuttanut aseman, jota voidaan pitää jo valtakunnallisena. Tapahtumaan tuotetaan vuosittain heinäkuun lopulla korkeatasoisia antiikki- ja design-näyttelyitä, esittävää ohjelmaa sekä asiantuntijatason arviointipalvelua, jotka erottavat tapahtuman kymmenistä puhtaasti kaupantekoon keskittyvistä antiikkimessuista. Tapahtuman asiakkaista kaksi kolmasosaa tulee oman paikkakunnan ulkopuolelta eri puolilta Suomea.

Lappeenrannan **Karelia Games** on alueen vuosittain järjestettävistä urheilutapahtumista kansainvälisin. Kilpailu on eurooppalainen GP-tason tapahtuma, joka jo säännöissään edellyttää osallistujia vähintään neljästä EU-maasta. Elokuun alkuun sijoittuvat kilpailut televisioidaan vuosittain, joten paikalle saapuvan yleisön lisäksi tapahtuman vaikutusalue on vähintäänkin valtakunnallinen. Karelia Gamesien yhteydessä on ollut myös jonkin verran kulttuurisisältöistä oheisohjelmaa. Tapahtumaa järjestävä Lappeenrannan Urheilumiehet toimii myös muun muassa Muikku ja Pottu –tapahtuman järjestäjänä sekä pyörittää litiän tanssilavan toimintaa, ollen näin yksi merkittävimmistä tapahtumajärjestäjistä koko maakunnan mittakaavassa.

Urheilutapahtumatarjonnan eteläkarjalainen erikoisuus on enemmän perinne- kuin kilpailuhenkinen **Muistojen Imatran Ajot** tapahtuma, joka on järjestetty vuoden 2008 elokuussa tulossa oleva tapahtuma mukaan lukien neljä kertaa. Vaikka Muistojen Ajot eivät yllä alkuperäisten Imatran Ajojen kansainväliseen merkitykseen, niin 20 000 hengen yleisöjä keräävä nostalgiahehkus vanhoine ajajatähtineen muistuttaa ainakin siitä, että imatralaisella tapahtumajärjestämisellä on pitkät ja kunniakkaat perinteet.

2.2.2 Alueelliset ja paikalliset tapahtumat

Äijänkäräyksen MM-kisat Ruokolahdella heinäkuussa 2007 olivat lupaava alku perinnetapahtumalle, joka on saamassa jatkoa vuonna 2008. Tapahtuman nimi viittaa toisaalta kansainvälisyyteen, toisaalta paikallishenkiseen perinnekulttuuriin. Yhtenä viitekehyksenä ovat tietysti kaikki ”hullut suomalaiset kesätapahtumat”, joita mahan on syntynyt viime vuosina. Äijänkäräyksen medianäkyvyys oli jo ensimmäisenä toimintavuonna valtakunnallinen ja kilpailijoitakin saapui eri puolilta Suomea. Tapahtuman luonne saattaakin vuosien myötä muuttua alueellisesta valtakunnalliseksi, toivottavasti kuitenkin paikallista omaleimaisuutta ja henkeä menettämättä.

Lappeenrannassa syyskuussa järjestettävä, vuonna 1999 aloitettu kaksipäiväinen kalamarkkinatapahtuma **Muikku ja pottu** on kävijämäärältään Imatra Big Band Festivalin jälkeen suurin maakunnan vuotuisista tapahtumista. Sisällön painopiste on kalatuotteiden ja perunan myynnissä, mutta oheisohjelmaakin on tarjolla, erityisesti perheitä ajatellen. **Sataman valot** on tuoreempi, vuonna 2006 aloittanut Lappeenrannan satamaa hyödyntävä pääsymaksuton yhden illan tapahtuma, joka on luonteeltaan paikallinen kaupunkifestivaali.

Lappeenrannan **Linnoituksen yöllä** on monivuotinen ja vaiheikas historia. Vuonna 2008 se on taas uuden alun kynnyksellä. Tapahtuma halutaan palauttaa Linnoituksen historiaa hyödyntäväksi paikallista kulttuuriosaamista esitteleväksi kaupunkitapahtumaksi. Tapahtuman tuleva kokoluokka ja sen alueellinen tai valtakunnallinen kiinnostavuus ja merkittävyys nähdään tulevien vuosien myötä. Ratkaisevaa on löytää Linnoituksen yölle sisältökonsepti, joka vastaa asetettuja tavoitteita. Linnoituksen aluetta hyödynnetään myös talvella **Linnoituksen Joulumarkkinoilla**, joilla voisi olla mahdollisuus kehittyä keskieurooppalaisten joulumarkkinatapahtumien tšekäläiseksi vastineeksi.

Laulava Lappeenranta on Lappeenrannan kaupunginorkesterin organisoima musiikki-tapahtuma, jota on vuosituhannen vaihteesta alkaen järjestetty Lappeenrannan valtakunnallisen laulukilpailun välivuosina. Sekin sijoittuu tammikuulle ja siten osallistuu omalta osaltaan tapahtumatarjonnan laajentamiseen kesäkauden ulkopuolelle. Sisältö nojaa ennen kaikkea konserttimusiikkiin, muuta muitakin laulumusiikin lajeja on ollut esillä. Toisin kuin isoveljensä, Laulava Lappeenranta on toistaiseksi tavoitellut lähinnä alueellista merkitystä.

Rockfestivaaleja maakunnassa on edustanut Imatralla elokuussa järjestettävä **Rock to the River** -tapahtuma, joka on etsinyt muotoaan ja profiiliaan muutaman vuoden ajan ja on nyt toivottavasti vakiintumassa. Lappeenrannassa joidenkin vuosien ajan heinäkuussa järjestetty pop/rock-sisältöinen **Lappeenranta Festivals** on ollut enemmänkin telttakonserttien sarja kuin varsinainen rockfestivaali ja sen tulevaisuus vaikuttaa tällä hetkellä epävarmalta. Rocktapahtumien joukossa molemmat tapahtumat sijoittuvat aluesarjaan. Näiden lisäksi on järjestetty muutamia marginaalisemman musiikin tapahtumia, kuten Lappeenrannan Sammonlahdessa joitakin kertoja toteutettua **HC-punkin** festivaaleja. Kilpailumuotoinen populaarimusiikkitapahtuma on Joutsenossa vuodesta 2002 alkaen järjestetty maakunnallinen pop- ja kansanlaulukilpailu **POPKA**.

Kevyttä musiikkia edustaa myös Imatran kaupungin järjestämä helmikuinen **Rajaton Rytmi**. Populaarimusiikin talvitapahtuma -nimellä jo 90-luvulla aloittanut tapahtuma on ollut vaihteleva sisällöltään, muodoltaan ja profiililtaan. Mukana on ollut kovatasoisia valtakunnallisia esiintyjänimiä, paikallista osaamista ja kiinnostavia ohjelmaideoita, mutta kokonaisuus ja tapahtuman linja on toistaiseksi jäänyt hiukan hahmottomaksi. Imatran Seudun musiikki-instituutin järjestämä **Etelä-Karjalan kansanmusiikki** -

tapahtuma on edellisen kansanmusiikillinen ja syksyinen vastine, jolla on ollut myös koulutuksellisia tavoitteita.

Maakuntaidentiteetin ja kuntalaisten kannalta merkittäviä tapahtumia ovat erilaiset paikallistapahtumat kuten **Ruokolahden maalaisfestarit, Simpeleen kesäpäivät, Taipalsaari-päivät, Joutseno-päivä ja Imatra-päivä**. Näihin tapahtumiin kytkeytyy usein vuotuisia paikallisperinteitä kuten nimikkohenkilön julkistamisia. Tapahtumien kotiseutuhenkisen sisällön rakentamisessa luotetaan yleensä paikkakunnan omiin esiintyjävoimiin ja esittävän taiteen ohella tarjolla on usein myös liikuntatapahtumia ja kotiseuturеткиä. Päivien toteutuksessa on tavallisesti mukana laajasti paikallisen järjestökentän aktiiveja. Useat tapahtumista nivELYvät saumattomasti toisiin paikkakunnalla samanlaisesti tai peräkkäin järjestettäviin tapahtumiin, kuten Äijänkäräykseen, Antiikkiin ja Keräilyyn, Taipalsaari-soutuun ja Balettigaalaan. Oma lukunsa on marraskuinen **Imatran Taideviikko**, paikallisen taide- ja kulttuuriharrastuksen ja ammattitaiteenkin näytekkunana katkeamatta jo lähes kolmekymmentäyhdeksän vuotta toiminut koko maan mittakaavassa pitkäikäinen tapahtuma.

Lappeenranta-Imatra kaupunkiseudun tapahtumakenttää ovat vielä entisestään tulleet rikastuttamaan erilaiset pienet erikoistapahtumat, kuten lappeenrantalaisen Panu Kärrin organisoimat **Stand up -festivaali** ja **Night of the Living Pictures** tai Vuoksen kalastuspuistossa jo muutaman kerran järjestetty **Bullerborg-keskiaikatapahtuma**. Muitakin, tässä mainitsemattomia tapahtumia on varmasti olemassa ja aivan uusia on jatkuvasti vireillä.

2.2.3 Teatterit, orkesterit, museonäyttelyt, konserttitoiminta

Tapahtumamatkailun näkökulmasta tapahtumina voidaan tarkastella myös alueen teattereiden esitystoimintaa, museoiden näyttelyitä, orkestereiden sekä konsertti- ja kulttuuritalojen, jäähallien tai kirkkojen konserttiohjelmistoja. Näitä ei tuoteta muodollisesti tapahtumina vaan kausiohjelmistoina, esityssarjoina tai yksittäisinä tilaisuuksina, mutta ainakaan satunnaisen oheisohjelmaa etsivän kulttuurimatkailijan perspektiivistä ei välttämättä ole olennaista, kuuluuko konsertti festivaaliohjelmaan vai onko se kaupungin-orkesterin normaali-ohjelmistoa.

Tosiasia on myös, että varsinkin teattereiden esitykset toimivat kulttuurimatkailua aikaansaavina vetonauloina. Myös näyttävimmät museonäyttelyt saattavat olla suosittuja retkikohteita, kuten taannoinen Repin-näyttely Lappeenrannassa.

Eteläkarjalaisten museoiden, teattereiden, orkestereiden ja konserttitalojen kävijävolyymit eivät kuuluneet tämän selvityksen piiriin. Suuntaa antavat kuitenkin esimerkiksi alueen suurimpien kaupunkien yhteenlasketut museoiden kävijämäärät vuodelta 2006, joista kertyi noin 85 000 käynnin vaikuttava joukko. Alueen ammattiteattereiden kävijämäärät heilahtelevat vuosittain kenties vielä enemmän kuin teattereiden, mutta yleisön vuosittainen kokonaismäärä liikkunee useimmiten jossain 45 000 ja 60 000 välillä. Harrastajien talvi- ja varsinkin kesäteatteriesitykset nostavat lukua vielä runsaasti.

Kun näihin lukuihin lisätään vielä erilaisissa konserteissa kävijöiden määrä, joka epäilemättä lasketaan kymmenissä tuhansissa, lähestytään jo samaa kävijävolyymia kuin tapahtumissa yhteensä eli voidaan puhua noin 200 000 kävijästä.

Tässä yhteydessä on syytä muistuttaa, että osan maakunnan tapahtumista, erityisesti juuri konserteista, järjestävät muut kuin paikalliset toimijat. Valtakunnallisesti tunnettujen artistien kiertueita voivat järjestää varsin itsenäisesti ja omalla taloudellisella riskillään esimerkiksi ohjelmatoimistot, jolloin paikalliselle toimijalle jää lähinnä tilan vuok-

raajan rooli. Asiakkaan näkökulmasta tilaisuuden järjestäjän kotipaikka ei taaskaan ole ongelma, paitsi ehkä silloin kun ulkopuoliset toimijat järjestävät tilaisuuksiaan välittämättä mahdollisista ajallisista päällekkäisyyksistä.

3. Lappeenranta-Imatra -kaupunkiseudun tapahtumien kehittämistarpeet ja kehittämissuunnat

Toimenpideohjelman taustaksi tehtyjen haastattelujen yleissävy oli positiivinen. Vahvuuksia nähtiin enemmän kuin heikkouksia, mahdollisuuksia enemmän kuin uhkia. Haastateltavina oli paitsi tapahtumajärjestäjiä, myös matkailun ja elinkeinoyhtiöiden edustajia. Kiinnostava havainto oli, että haastateltavien käsitys toimijakentän laajuudesta oli todellisuuteen nähden suppea. Monelle oli yllätys, että erilaisia tapahtumia järjestetään alueella niin paljon.

3.1 Kehittämistarpeet

Tapahtumajärjestäjien haastatteluissa nousivat toistuvasti esille tietyt monille, varsinkin pienemmille taidesisäلتöisille Lappeenranta-Imatra-kaupunkiseudun tapahtumille ominaiset piirteet. Tapahtumissa koetaan, että heillä on sisällöllistä ammattitaitoa sekä laajat, usein kansainväliset verkostot ja myös kyky tuottaa teknisesti toimiva tapahtuma, mutta ei resursseja eikä aina taitoakaan tapahtuman **markkinointiin ja myyntiin**.

Monien tapahtumien, kuten vaikkapa Ja kitara soi –festivaalin, Vanhassa vara parempi –tapahtuman, Ugrijuhlan ja Mustan ja valkoisen teatterin festivaalin yleisöpohjan laajentamisen mahdollisuus olisi kunkin festivaalin sisällöistä kiinnostuneen asianharrastajajoukon tavoittaminen entistä paremmin ja oikea-aikaisemmin. Ongelma on siinä, että vähäiset, joka vuosi lähes tyhjältä pöydältä lähtien uudestaan koottavat taloudelliset resurssit käytetään täysimääräisesti korkeatasoisen sisällön tuottamiseen. Kun rahoitus ja sitten ohjelmisto on saatu kokoon, ollaan jo niin lähellä itse tapahtumaa, että kustannustehokas markkinointi on vaikeaa.

Toisen markkinointiin liittyvän ongelman koettiin olevan alueellisessa tiedonkulussa. Tieto tapahtumasta ei tavoita alueen matkailuyrityksiä ja matkailuorganisaatioita tai ainakaan sen ei koeta liikkuvan tehokkaasti niistä asiakkaille. Toisaalta voi olla, että tieto ei ole käyttökelpoisessa muodossa tai itse tuote ei ole sillä tavalla paketoitu, että se olisi satunnaisen asiakkaan helposti ostettavissa. Tapahtumien tuotteistamisessa ja nimenomaan paketoimisessa tuotekokonaisuuksiksi ja tuoteperheiksi olisi siis kehittämisen varaa.

Tapahtumajärjestäjillä on haastattelujen perusteella vahva **usko** tapahtumiensa **kehitysmahdollisuuksiin**. Kovin suurta kasvua yleisömäärissä tai budjeteissa ei yleensä ennakoitu eikä edes tavoiteltu, mutta yleisesti ottaen näkymät koettiin positiivisina. Huoli tulevaisuudesta, silloin kun sitä esiintyi, liittyi rahoituksen epävarmuuteen.

Rahoituksen osalta kuntien toivottiin panostavan tapahtumiin enemmän taloudellisia resursseja ja ennen kaikkea antavan selkeämpiä viestejä siitä, että tapahtumien toivotaan jatkuvan. Rahoituspäätösten viipyminen ja epävarmuus määristä vaikeuttavat pitkäjännteistä suunnittelua, joka on kaiken kehittämistyön edellytys. Kuntien **sitoutumisen** tapahtumien kehittämiseen tulisi näkyä paitsi resurssien vähittäisenä lisäämisenä, myös päätöksenteon ennakoitavuuden ja aikataulutuksen parantumisena.

Tärkeänä potentiaalisena voimavarana tapahtumat pitivät **paikallista yleisöä**, jonka tosin toivottiin lähtevän ennakkoluulottomammin mukaan seuraamaan paikallista tapahtumatarjontaa. Paikalliset ihmiset voisivat olla tapahtumien parhaita markkinoijia, kunhan heidät vain ensin saadaan tutustumaan tapahtumiin.

Nykyisistä tapahtumatuottajista juuri kukaan ei kaivannut maakuntaan uusia **suurtaapahtumia**. Pikemminkin nähtiin tarpeellisena kehittämisresurssien suuntaaminen jo

olemassa oleville tapahtumille. Ajatus suur tapahtumasta tapahtuman kehittämisen lähtökohtana tuntui vieraalta, minkä voi hyvin ymmärtää siitä näkökulmasta, että lähes kaikki merkittävät tapahtumat ovat aloittaneet pieninä. Sen sijaan osa haastatelluista piti tärkeänä tapahtumajärjestämiseen liittyvän **infrastruktuurin** kehittämistä, kuten yhteiskäytössä olevien telttarakenteiden, aitojen, pöytien ym. hankkimista.

Yhteistyöhalukkuutta tapahtumilla oli haastattelujen perusteella jopa odottamattoman paljon. Tärkeiksi yhteistyökumppaneiksi koettiin kunnat, järjestöt, maakunnallinen matkailuyhtiö, yritykset ja toiset maakunnan tapahtumat sekä oppilaitokset. Yhteistyötä haluttiin ennen kaikkea markkinoinnin osalta, mutta moni oli valmis myös ohjelmaan liittyvään yhteistyöhön ja tiedonvaihtoon. Kolmas monia kiinnostava yhteistyön alue oli yhteisen kaluston ja tekniikan käyttö. Yksikään tapahtuma ei pitänyt alueellista yhteistyötä kokonaan hyödyttömänä tai epäkiinnostavana. Vähintäänkin haluttiin olla tietoisia siitä mitä muut tekevät.

Tapahtumat olivat myös sitä kysyttäessä tarjoamaan **omaa panostaan** ja osaamistaan **yhteistyöhön**: asiakaspalvelun hallintaa, kielitaitoa, verkostoja, tapahtumaosaamista, yhteisen kaluston käyttöön sitoutumista. Yllättävää ehkä oli, että tapahtumat **eivät** lainkaan kokeneet olevansa toistensa **kilpailijoita**.

3.2 Kehittämissuunnat

Tammikuussa 2008 toimenpideohjelmahankkeen osana järjestetty Inspiroiva kulttuuriseminaari (liite 3) kokosi paikalle noin 60 kiinteästi tapahtumatoiminnassa mukana olevaa eteläkarjalaista. Yksi varsin monen paikalla olleen, samoin erikseen haastateltujen alan toimijoiden toive oli jonkin muotoisen **tapahtumajärjestäjien yhteydenpidon vakinaistaminen**. Tarve kokoontumiseen, tutustumiseen ja tiedonvaihtoon vaikkapa kaksi kertaa vuodessa tuli hyvin selkeästi esille. Yhtenä kannatusta saaneena ideana seminaarissa nousi esiin **yhteisten toimitilojen** hankkiminen tapahtumajärjestäjien käyttöön, esimerkiksi Imatralta ja Lappeenrannasta.

Toimijaverkoston yleisen vahvistamisen lisäksi **yhteiset hankkeet**, joihin toimijat voivat konkreettisesti osallistua ja/tai joista he voivat konkreettisesti hyötyä, ovat jatkossa niitä toimenpiteitä, joita kentällä odotetaan. Näitä voivat olla tuotekokonaisuuksien kehittelyyn ja markkinointiin liittyvät toimet, jotka voivat sisältää myös koulutusta, kalustoinvestoinnit ja osaamisen vaihto. Osa näistä voi toteutua toimijoiden keskinäisen yhteistyön tuloksena, mutta osaan tarvitaan erillinen **kehittämisrahoitus**.

Tapahtumatuotantoon liittyvä **yritystoiminta** on toistaiseksi alueella vähäistä. Paria poikkeusta lukuun ottamatta (esim. Kulttuuripalvelu Kaiku ky ja Visionmakers ay) kaikki alueen tapahtumat ovat joko kolmannen sektorin toimijoiden tai kuntaorganisaatioiden järjestämiä. Alalla on sen sijaan olemassa valtakunnallisia yritysmuotoisia toimijoita, jotka ovat jo Etelä-Karjalassakin käyneet kokeilemassa siipiään ja myös Rauha–Tiurumatkailualueen kehittämiseen on julkisuudessa kytkeytynyt ohjelmatuotantoalan valtakunnallinen yritys. Alueellisena haasteena on tutkia, miten paikallinen toimijakenttä kykenee reagoimaan matkailun kautta kasvavaan ohjelmatarjonnan kysyntään ja selvittää mitkä ovat paikallisen alan yritystoiminnan mahdollisuudet pärjätä kilpailussa.

Tapahtumatarjonnan **ympärivuotisuuden** vahvistaminen on yksi mahdollisuus matkailijoiden tarpeisiin vastaamiseen. Tilanne ei tarjonnan vuotuisen kattavuuden osalta nykyiselläänkään ole niin huono kuin julkisessa keskustelussa usein esitetään, mutta kehittämisen varaa varmasti on. Ympärivuotinen ohjelmapalvelutarjonta voisi hyvin olla myös muuta kuin tapahtumamuotoista, jolloin se voidaan joustavammin räätälöidä asiakkaan tarpeisiin. Ohjelmapalvelutuotteiden ja tuotepakettien sisällöntuotannossa ta-

pahtumajärjestäjillä on ammattitaitoa ja verkostoja, joita voitaisiin hyödyntää tässä tehokkaammin.

Sisällöllisesti alueen tapahtumatarjonta on varsin monipuolista, mutta joitakin puutteita-kin voi osoittaa. Alueen **historiaan ja perinteeseen** pohjautuvia tapahtumia on vähän siihen nähden, miten kiinnostava rajaseudun historia eri kerrostumineen on. Esimerkiksi esihistoria, sotahistoria, rakuunaperinne, matkailuhistoria sekä ruoka- ja tapakulttuuri voitaisiin tuotteistaa ohjelmapalveluiksi ja tapahtumiksi huomattavasti nykyistä tehokkaammin.

Viime aikoina on historian tuotteistamisessa jo nähty ensiaskeleita hyvään suuntaan. Esimerkkejä tästä ovat Laila Hirvisaaren kirjoihin ja niistä Imatran kesäteatterissa toteutettaviin esityksiin kytketyt opaskierrokset ja Lappeenrannan Linnoituksen draamakierrokset. Kesällä 2008 nähdään Hirvisaaren kirjoihin perustuvia draamakierroksia myös Lappeenrannassa ja paikallishistoriaan liittyviä draamakierroksia Röytyn museoalueella Taipalsaarella.

Tapahtumatuotannon toimenpideohjelma -hankkeen aikana etenivät suotuisaan suuntaan myös jotkin muut aloitteet ja toimenpiteet, jotka tulevat varmasti vaikuttamaan maakunnan tapahtumien kehitykseen positiivisesti. Erityisen tärkeä edistysaskel oli Etelä-Karjalan Tietomaakunta Oy:ssä toteutettu **maakunnallisen** sähköisen **tapahtumakalenterin uudistaminen**. Kehitystyössä on hyvin otettu huomioon sekä kalenterin käyttäjien parannusehdotukset että toimenpideohjelmahankkeen yhteydessä esille nousseet näkökulmat. Nyt maakunnan tapahtumien ja asiakkaiden käytettävissä onkin valtakunnalliseksi esimerkiksi kelpaava, selkeä ja helppokäyttöinen järjestelmä.

Toinen mielenkiintoinen hanke on Kaakkois-Suomen taidetoimikunnan yhteistyössä Pietarin kulttuuriohjelmien instituutin kanssa toteuttama **tapahtumien tiedotushanke**, jossa pietarilaiset kulttuuritapahtumat esittäytyvät keväällä 2008 Lappeenrannassa ja Kotkassa ja kaakkoissuomalaiset tapahtumat vastaavasti talvella 2009 Pietarissa.

Kolmas ja kenties kaikkein merkittävin aloite on vuonna 2007 käynnistynyt **Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskushanke**. Hankkeessa ovat mukana kaikki maakunnan kunnat ja sen tähtäimessä on rakentaa verkostomaisesti toimiva lastenkulttuurikeskus. Keskus pyrkii jäseneksi valtakunnalliseen, opetusministeriön rahoittamaan Taikalamppu-verkostoon vuonna 2009 alkavalle viisivuotiskaudelle. Metku-nimen saanut keskus tulee toimimaan keskeisenä lastenkulttuuriin liittyvän tarjonnan koordinoijana ja sen toiminta tulee näkymään vähitellen myös maakunnan tapahtumatarjonnassa.

Eteläkarjalaisen tapahtumatuotannon kehittämiseen on hyvät lähtökohdat. Luovuutta ja ideoita maakunnassa olen yllin kyllin (ks. esimerkiksi raportin liitteenä 3 oleva Inspiroivan kulttuuriseminaarin työpajojen kooste). On myös halukkuutta ja valmiutta yhteistyöhön sekä sisältöosaamista. Vahvuudet ja mahdollisuudet voidaan kääntää koko maakunnan hyödyksi sitouttamalla eri osapuolet kehittämistyön taakse. Näitä vahvuuksia ja mahdollisuuksia, samoin kuin olemassa olevia heikkouksia ja uhkia on kirjattu tarkemmin seuraavaksi esitetystä SWOT-analyysistä.

4. Etelä-Karjalan tapahtumakentän SWOT

Vahvuudet: <ul style="list-style-type: none">▪ runsas ja monipuolinen tapahtumatarjonta▪ luovuus ja omaperäisyys▪ tapahtumajärjestämisen vahva osaaminen▪ kustannustehokkaat toimintatavat▪ hyvät verkostot▪ yhteistyöhalukkuus▪ toimiva maakunnallinen tapahtumakalenteri	Heikkoudet: <ul style="list-style-type: none">▪ markkinointiosaamisessa puutteita▪ tiedonkulku maakunnan sisällä heikkoa▪ julkinen panostus/rahoitus vaatimaton▪ valtakunnallinen näkyvyys huono▪ perusrakenteiden hauraus▪ sponsorointiosaaminen heikkoa▪ tuotekokonaisuudet puuttuvat
Mahdollisuudet: <ul style="list-style-type: none">▪ lisääntyvät (kulttuuri)matkailijavirrat▪ erikoistuminen tasokkaisiin erikoistapahtumiin▪ yhteistyön tiivistäminen▪ luovan toimialan arvostuksen kasvu▪ eri toimijoiden (tapahtumat, kunnat, matkailu) sitouttaminen kehittämiseen yhdessä tekemisen kautta▪ tuotekokonaisuuksien rakentaminen	Uhkat: <ul style="list-style-type: none">▪ toimijoiden uupuminen▪ sitoutuminen kehittämiseen jää vain tapahtumajärjestäjien harteille▪ kunnat eivät näe tapahtumia mahdollisuutena▪ maakunnan ulkopuoliset toimijat valtaavat markkinat

5. Toimenpide-ehdotukset

Lappeenranta–Imatra-kaupunkiseudun tapahtumatuotannon kehittämisessä lähdetään liikkeelle olemassa olevien vahvuuksien pohjalta. Tarkoituksena on vahvistaa tällä hetkellä heikkoja osa-alueita, hyödyntää mahdollisuuksia ja torjua uhkia.

Ehdotetut toimenpiteet on koottu viideksi kokonaisuudeksi (A-E), jotka voidaan toteuttaa vaiheittain tai resurssien salliessa samanaikaisesti. Tapahtumien yhteistyön tiivistäminen on jo aloitettu toimenpideohjelmahankkeen puitteissa ja jatkuu varmasti jossakin muodossa. Muiden hankkeiden osalta tarvitaan resurssien kohdentamista, toisin sanoen rahoituspäätöksiä.

A. *Etelä-Karjalan tapahtumien osaamisverkosto ja ”sparrausrinki”*

Toimenpidekokonaisuus A sisältää kolmivaiheisen ja -tasoisen toimintamallin, joka takaa kaikille tapahtumatuotannossa mukana oleville organisaatioille osallistumismahdollisuuden verkostoon ja prosessissa syntyvän tiedon ja osaamisen hyödyntämismahdollisuuden. Tapahtuman kehittämistyöhön sitoutuneimmille tapahtumille tarjotaan mahdollisuus syvällisempään kehittämiseen ja osaamisen laajentamiseen koulutuksen avulla. Kolmannelle tasolle, jossa tapahtuma saa myös merkittäviä taloudellisia lisäresursseja, pääsee hakemuksesta muutama tapahtuma kerrallaan.

Ensimmäisen tason **yhteistyöverkostossa** mukana voivat olla siis kaikki alan toimijat (vrt. Inspiroiva kulttuuriseminaari) kuten tapahtumatuottajat, muut ohjelmatuottajat ja kulttuuritoimijat, kunnat, matkailuyritykset sekä maakunnan matkailuyhtiö. Tällä tasolla keskeisenä **tavoitteena on tiedonkulun ja yhteistyön edellytysten parantaminen.**

Toinen taso, **kehittämis- ja osaamisverkosto** (vrt. Menos-projekti) on tarkoitettu toimintansa aktiivisesta kehittämisestä kiinnostuneille tapahtumatuottajille. Siihen osallistuville tapahtumille järjestetään koulutusta ja konsultointia erityisesti arvoketjun hallinnan, tuotekokonaisuuksien rakentamisen, sponsoroinnin ja markkinoinnin alalta. Tällä tasolla keskeiset **tavoitteet** ovat **osaamisen laajentaminen, tuotekokonaisuuksien tunnistaminen ja rakentaminen sekä toiminnan tehostaminen.**

Kolmannelle tasolle, niin kutsuttuun **sparrausrinkiin**, valitaan hakemusten perusteella 4 – 8 toiminnan kehittämisestä kiinnostunutta, jo olemassa olevaa, mutta tällä hetkellä vielä pienehköä tapahtumaa. Mukaan pääsyn kriteereinä ovat muun muassa sisällön taso ja valtakunnallinen kiinnostavuus, omaperäisyys, jatkuvuus, kehittämisvalmius sekä kasvupotentiaali.

Sparrausrinkiin hyväksytyt tapahtumat tekevät kehittämissuunnitelman, jota sitoutuvat noudattamaan. Tapahtumat sitoutuvat myös yhteistyöhön muiden sparrausrinkiin kuuluvien tapahtumien, maakunnallisen matkailuyhtiön, kehitysyhtiöiden ja yritysten kanssa.

Valituille tapahtumille taataan alueellinen julkinen (kunnat, maakunta) tukirahoitus 3 - 5 vuodeksi (esim. 8 000 – 10 000 euroa vuodessa). Hankkeen kautta saatava tuki saa olla enintään 40 % tapahtuman liikevaihdosta ja kokeilukauden aikana sen suhteellisen osuuden tulisi laskea vuosittain.

Mukaan sparrausringin toimintaan sitoutetaan mahdollisuuksien mukaan myös ”kummiyrityksiä”, esim. hotelleja, kylpylöitä, kauppoja ja ohjelmatuotantoyrityksiä.

Sparrausringin keskeiset **tavoitteet** ovat tapahtumien **valtakunnallisen tunnettuuden lisääminen** ja niiden **aluetaloudellisen merkityksen vahvistaminen** sekä tapahtumien **kehittämisen turvaaminen** useamman vuoden tähtäimellä.

Aikataulut ja rahoitustarve

Taso 1: laaja yhteistyöverkosto

- käynnistynyt tammikuussa 2008
- verkostotapaamiset 2 kertaa vuodessa 2 x 2000 €

Taso 2: kehittämis- ja osaamisverkosto

- käyntiin elo-syyskuussa 2008
- koulutus, konsultointi ja 3. vaiheen valmistelu syys-joulukuussa 2008 yhteensä 30 000 €

Taso 3: sparrausrinki

- käyntiin vuonna 2009, jatkuu vuoteen 2012
- 50 000 – 80 000 euroa/vuosi (riippuen mukana olevien tapahtumien määrästä)

Toimenpide A:n toteuttaminen edellyttää ensimmäisellä tasolla yhteistyöverkoston koon kutsumista ja koordinoitua, toisella tasolla koulutusten ja konsultaatioiden järjestämistä sekä sparrausringissä olevien tapahtumien seuranta ja hankekokonaisuuden tulosten raportointia. **Koordinointitehtävän** voisi hoitaa esimerkiksi Humanistisen ammattikorkeakoulun kulttuurituotannon yksikkö/Joutseno, joka on erikoistunut tapahtumaosaamisen koulutukseen.

B. Tapahtumatuottajat ympärivuotiseksi ohjelmapalvelutuottajiksi

Tapahtumatuottajien ammattitaito ja verkostot ovat resurssi, jotka tulisi saada hyödyttämään (kulttuuri)matkailua myös kesäsesongin (ja itse tapahtuma-ajan) ulkopuolella. Tässä toimenpiteessä tapahtumat (tai tapahtumien pooli) sitoutuvat tuottamaan ohjelmapalvelutuotteita, jotka ovat matkailuyritysten tai muiden toimijoiden tilattavissa ennalta määritellyllä varoitusajalla ja ennalta määritellyn hintaan.

Tapahtumat voivat luonnollisesti käyttää syntyviä ohjelmatuotteita myös omassa ohjelmistossaan sekä vastikkeena yritys yhteistyössä (sponsorointi). Ohjelmapalvelutuotteista tapahtumatuottajille kertyisi ympärivuotista myyntituloa, alueen esiintyjille työtilaisuuksia ja matkailuyritysten käyttöön ja saataville laadukkaita ohjelmapalveluja.

Ohjelmapalvelut olisivat tapahtumille myös tilaisuus markkinoida tapahtumaansa elämyksellisessä muodossa itse järjestämissään tai yritysten tilaisuuksissa sekä erilaisilla messuilla ja markkinointikiertueilla. Ohjelmapalveluita voisi toteuttaa myös yhteistyössä muiden tapahtumien kanssa, jolloin niihin sisältyisi mahdollisuus osaamisen vaihtoon ja yhteistyöhön verkoston sisällä.

Toimenpide ei välttämättä alkuvaiheessaan vaadi kovin paljon lisäresursseja. Se voidaan käynnistää esimerkiksi osana tapahtumien osaamis- ja kehittämisverkoston koulustoimintaa. Kuluja aiheuttavat lähinnä ohjelmakokonaisuuksien suunnitteluun ja ohjaukseen mahdollisesti tarvittavat asiantuntijapalvelut. Toimintakulut katetaan osittain ohjelmapalveluja myymällä, osittain tapahtumien markkinointibudjeteista. Jatkossa tuotekehittelyä voidaan tehdä yhdessä matkailuyritysten kanssa yritysten osarahoituksella.

Keskeiset **tavoitteet** tässä toimenpiteessä ovat ohjelmatarjonnan **ympärivuotisuuden** lisääminen **osaamisverkoston** tehokkaampi hyödyntäminen.

C. Tapahtumatuottajille yhteiskäytössä olevia materiaalisia resursseja

Alueen tapahtumat toimivat valmistelutyön osalta epätarkoituksenmukaisissa tiloissa ja käyttävät vuosittain runsaasti resursseja erilaisen kaluston vuokraamiseen. Tapahtumatoimintaa voitaisiin tehostaa hankkimalla materiaalisia resursseja yhteiseen käyttöön.

Toimenpideohjelmahankkeen yhteydessä järjestetyssä Inspiroivassa kulttuuriseminaarissa esitettiin ajatus tapahtumille tarjottavista yhteisistä toimitiloista. Tämän toimenpiteen idea lähtee siitä, että saattamalla tapahtumatoimijat saman katon alle, voitaisiin synnyttää luontaisella tavalla uutta yhteistyötä ja samalla parannettaisiin tapahtumatuottajien toimintaedellytyksiä.

Hankitaan siis **kaksi toimistotilaa** (1 Imatralla, 1 Lappeenrantaan), joissa on työpisteitä, tietoliikenneyhteydet, kopiointimahdollisuudet, neuvotteluhuoneet, joita tapahtumat voivat halutessaan käyttää materiaalikustannuksilla ja mahdollisesti nimellisellä vuokralalla oman tapahtumansa toimistona. Tilojen järjestämisestä hallinnoinnista vastaavat kaupungit.

Alueella olisi tarvetta ainakin yhdelle suurelle **tapahtumateltalle** (kooltaan 40 x 60 m) josta voidaan muuntelemalla saada myös pienempiä versioita. Suurtelttojen vuosittainen vuokraaminen maakunnan ulkopuolelta on kallista, koska mukaan tulevat korkeat työvoimakustannukset.

Investointi maksaisi itsensä muutamassa vuodessa pelkästään Imatra Big Band festivaalin telttavuokriin käyttämän rahan säästöillä. Investointi (n. 200 000 euroa) tehtäisiin julkisin varoin (Imatran kaupunki on kiinnostunut tästä roolista), ja käyttäjät maksaisivat vuokraa, jolla investointi kuoletetaan.

Linnoitus/Pallonlahti -alueelle Lappeenrantaa tarvitaan muunneltava **tapahtumareena**, jota voitaisiin käyttää monenlaisiin suurimuotoisempiin tapahtumiin. Areena olisi tapahtumakenttä, johon rakennettaisiin tekniset liittymät ja valmiudet nopeasti käyttöön otettaviksi. Kyse ei siis olisi suurista pysyvistä rakenteista.

Muuta, pienimuotoisempaa kalustoa tarvitsevat hyvin monenlaiset tapahtumajärjestäjät suurista pieniin: pöytiä, penkkejä, aitaa, pieniä telttoja, lavarakenteita, kenties myös WC:eitä. Näitä kaikki olisi järkevää hankkia keskitetysti, vaikkapa telta- ja areenainvestointien yhteydessä.

Sen sijaa mittavamman ääni- ja valokaluston hankkiminen ei kannattavaa. Tämä kalusto on kallista, kuluva, nopeasti vanhenevaa ja sen käyttö vaatii paljon erikoisosaamista.

Materiaalihankintojen osalta on selvitettävä, mitkä tahot (kunnat, tapahtumien yhteisliittymät) olisivat halukkaita investoimaan. Edelleen on selvitettävä varastoinnin, kuljetusten, pystytyksen ja huollon järjestäminen, kustannukset ja niiden vaikutukset vuokrahintaan. Tärkeää on myös tuntea alueen toimijoiden sitoutumisaste laitteiden käyttöön.

Telta- ja kalustoinvestointien osalta selvitystyön voisi hoitaa Imatra Big Band Festival yhdessä Imatran kaupungin kanssa. Areenainvestointi lienee Lappeenrannan kaupungin intressissä.

Keskeisinä **tavoitteina** tässä toimenpidekokonaisuudessa ovat **kustannussäästöt** ja **yhteistyön lisääminen** alueen toimijoiden kesken.

D. Etelä-Karjalan tapahtumien yhteismarkkinointi

Alueen tapahtumat voisivat tehostaa markkinointiin suunnattujen, varsin vähäisten resurssien käyttöä ostamalla **yhteisesti kilpailutettuja ja tilattuja graafisia suunnittelupalveluja sekä kirjapainopalveluja**. Olisi ainakin syytä tutkia saataisiinko tilausten volyyymiä tällä tavoin kasvattamalla aikaan kustannussäästöjä.

Lappeenranta–Imatra-kaupunkiseutu tarvitsee kattavan **esitteen** eteläkarjalaisesta tapahtumatarjonnasta. Tapahtumilla voisi olla myös **yhteinen tunnus** (ja mahdollisesti slogan), jota käyttäisivät kaikki tapahtumat (omissa painotuotteissaan omien tunnus-tensa rinnalla) sekä maakunnan matkailumarkkinointiyhtiö. Tällaiseen yhteistyöhön tulisi sitoutua vähintään kolmeksi vuodeksi, jotta tuloksia ehdittäisiin tutkia ja seurata.

Yhteismarkkinoinnissa mukana olevat tapahtumat houkutellessaan hakemaan **kumppanuuksia** markkinoinnissa toisten alueen tapahtumien kanssa, silloin kun se on perusteltua (esimerkiksi kun on sama ajankohta tai sama kohderyhmä). Porkkanana yhteistyölle olisi hankerahoituksen kautta tuleva subventio markkinointitoimiin.

Markkinointiin kytketään aina **tuotekehittely** ja paketointi. Tässä on tarjolla samantyyppinen porkkana kuin edellä: jos mukana tuotepaketissa on esimerkiksi tapahtuma ja hotelli yhdessä, tulee parempi subventio.

Tulosten (asiakkaat, aluevaikutukset jne.) **seuranta** on toteutettava systemaattisella ja valtakunnallisesti vertailukelpoisella menetelmällä. Esimerkiksi Joensuun yliopiston hallinnoimassa ESS-vaikuttaa hankkeessa vuonna 2007 käytetty tutkimusmenetelmä on kattava ja ottaa huomioon puhtaiden talousvaikutusten lisäksi myös sosio-kulttuuriset vaikutukset.

Rahoitusta markkinointihankkeelle (maakunnan liitto, kunnat, EU, tapahtumien omarahoitusosuus) tarvitaan vuosille 2009–2011 yhteensä 150 000 euroa.

Keskeisinä **tavoitteina** markkinointihankkeella on **asiakasmäärien** kasvattaminen, **tuotekehittelyn ja markkinoinnin** yhdistäminen, **kustannustehokkuus** käytännön yhteistyötä lisäämällä ja alueen **imagon** ja **näkyvyyden** parantaminen.

E. Kuntien tapahtumarahoituksen vakiinnuttaminen

Tapahtumien pitkäjänteisen suunnittelun mahdollistamiseksi kunnat sitoutuvat luomaan selkeän **päätöksentekoprosessin** ja **kriteerit**, joilla tapahtumia tuetaan. Ratkaisevan tärkeää on rahoituspäätösten aikataulun aikaistaminen tapahtumia paremmin palvelevaksi. Rahoituksen suunnitelmallisuus ja jatkuvuus ovat sekä tapahtumien että kunnan etu. **Tapahtumatuotanto** on jo nykyisellään erittäin **kustannustehokasta** (kulttuuri)palvelujen tuotantoa. Paremmat edellytykset suunnitteluun ja rahoituksen **ennakoi-tavuus** tuovat lisää tehokkuutta ja laatua tapahtumatuotantoon.

Etelä-Karjalan kuntien tapahtumarahoituksen **tavoitteeksi** vuoteen 2011 mennessä asetettava **5 €/asukas/vuosi** (esim. pelkästään Kuhmon kamarimusiikin rahoitus 8 €/asukas, Kaustisen kansanmusiikkijuhlan 11 €/asukas). Tämä merkitsisi esimerkiksi tulevan suur-Lappeenrannan budjetissa 350 000 euron sijoittamista vuosittain tapahtumatuotannon tukemiseen.

Etelä-Karjalalla on edellytykset nousta maamme merkittävien tapahtumamaakuntien joukkoon. Alueella on hyvä maantieteellinen sijainti, ammattitaitoisia tekijöitä ja matkai-

luelinkeinon odotettavissa olevaa merkittävää kasvua. Nyt tarvitaan konkreettisia toimia tapahtumatuotannon kehittämiseksi. Ne edellyttävät kaikilta osapuolilta päätöksiä, suunnitelmallisuutta, sitoutumista ja pitkäjänteisyyttä.

Kirjallisuutta ja lähteitä

Cantell, Timo (1993). Musiikkijuhlien yleisöt. Kaustinen, Kuhmo, Viitasaari. Tilastotietoa taiteesta nro 7. Helsinki. Taiteen keskustoimikunta.

Halonen, Katri (2005). Visioita ja valintoja. Tapahtumatuotannon tulevaisuus helsinkiläisten tuottajien arvioimana. Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämissäätiö. Cuporen julkaisuja 10.

Helin, Heikki (2004). Teattereiden talous ja toiminta 1997 - 2003. Helsingin kaupungin tietokeskuksen verkkojulkaisuja 28.

Iso-Aho, Juha (2005). Majatulen valossa. Teatterifestivaalin tarina lehtien kertomana. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sarja A. Tutkimuksia 1. Kulttuurituottaminen.

Iso-Aho, Juha (2007). Minne mennä? Etelä-Saimaa 13.11.2007

Iso-Aho, Juha (2007). Mistä on hyvät tapahtumat tehty? Etelä-Saimaa 11.12.2007.

Iso-Aho, Juha (2008). Kulttuuri vie, kulttuuri tuo. Etelä-Saimaa 4.3.2008.

Kainulainen, Kimmo (2005). Kunta ja kulttuurin talous. Tulkintoja kulttuuripääoman ja festivaalien aluetaloudellisista merkityksistä. Tampere University Press

Kauhanen & Juurakko & Kauhanen (2002). Yleisötapahtuman suunnittelu ja toteutus. Porvoo: WSOY.

Kaunisharju, Kirsi (2007). Luovan toimialan kehittäminen aluekeskusohjelmassa. Aluekeskusohjelman verkostojulkaisu 2/2007.

Karjalainen, Tuulikki. Puu kasvaa. Kamarimusiikin kehitysvaikutukset Kuhmossa – Pohdintaa ja arviointia. Kuhmon kamarimusiikin verkkosivut (www.kuhmofestival.fi). Maaliskuu 2008.

Kulttuuritapahtumat kaupallisina ohjelmalvelutuotteina –käsikirja (2004). Imatran Seudun kehitysyhtiö Oy/Matkailun ohjelmalvelujen normisto (MoNo) (www.keyeast.imatra.fi). Maaliskuu 2008.

Kukkonen, Tiina (2000). Festivaalit 1996 – 2000: tilastotietoa kulttuuritapahtumien julkisesta tuesta, taloudesta ja yleisöstä. Helsinki. Taiteen keskustoimikunta.

Luovuus sitoo sirpaleita (2007). Etelä-Karjalan kulttuuristrategia. Etelä-Karjala-instituutti. Raportti 5. Lappeenrannan teknillinen yliopisto.

Mikkonen, Jenni, Ristolainen, Katja & Taskinen, Heidi (2008). Itäsuomalaisen tapahtumien asiakasprofiilit ja taloudellinen vaikuttavuus. Joensuun yliopisto. (http://mot.joensuu.fi/media/matkailu/ESS/ess_vaikuttaa_tutkimusraportti2008.pdf) Tammikuu 2008.

Saukkonen, Pasi Ruusuvirta, Minna (2008). Kuntien kulttuuritoiminnan menojen ja tulojen tiedonkeruu. Cuporen verkkojulkaisuja 4.

Silvanto, Satu (toim.) (2007). Festivaalien Helsinki. Urbanin festivaalikulttuurin kehitys, tekijät ja kokijat. Helsingin kaupungin tietokeskus.

Tohmo, Timo (2007). Regional Economic Structures in Finland. Jyväskylä Studies in Business and Economics 57.

Valkonen, Kaija ja Markku (1994). Yhtä juhlaa. Finland Festivals. Helsinki: Otava.

van Elderen, P. Louis (1998). Äkkiä eräänä kesänä. Joensuun Laulujuhlien sosiologinen muotokuva. Joensuu University Press.

Vartiainen, Pekka (toim.) (2007). Kulttuurituottajan kyydissä. Alueellisen kulttuuritapahtuman tuotanto. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sarja B: Projektiraportit ja selvitykset.

Yhteistyöllä verkostoksi ja verkkoon (2004). Matkailun, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialasta ja sen kehittämistarpeista Etelä-Karjalassa. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Joutsenon koulutusyksikkö. Etelä-Karjalan kasvukeskusohjelman julkaisuja 2004:24.

Dokumentoidut haastattelut:

Aineslahti, Rauni, Etelä-Karjalan Matkailu Oy 15.11.2007.

Hokkanen, Hannu, Imatra Big Band Festival ry 29.11.2007.

Haaparanta, Mari, Imitsi ry. 11.12.2007.

Vesterinen, Johannes, Vanhassa vara parempi! –tapahtuma 17.12.2007.

Niiranen, Virve ja Jari, Kulttuuripalvelu Kaiku ky/Äijänkäräyksen MM-kilpailut, 18.12.2007.

Lätt, Katri, Mustan ja Valkoisen Teatterifestivaali, 20.12.2007.

Virtanen, Leena-Marja, Joutsenon Taidekesä, 21.12.2007.

Vesalainen, Milko, Lappeenrannan valtakunnalliset laulukilpailut, Laulava Lappeenranta, 8.1.2008

Luukkonen, Risto, Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy, 9.1.2008.

Amberla, Kai, Finland Festivals, 10.1.2008.

Myllärinen, Jyrki, Ja kitara soi, 10.1.2008

Viskari Pentti, Lappeenrannan Urheilu-Miehet/Karelia Games, Muikku ja Pottu, litiän tanssilava, 12.2.2008.

Hänninen, Jyri ja Hyyryläinen Ville, Visionmakers ay/Linnoituksen yö, Sataman valot, 12.2.2008.

Rossi Maija, Imatran kansainvälinen Semiotiikan Instituutti/Semiotiikan talvi- ja kesäkoulu, 13.2008.

Lajunen, Kirsi, Imatra Big Band Festival ry, 13.2.2008.

Sinkkonen, Reijo, Antiikki Keräily Kesäpäivät, 14.2.2008.

Virsunen, Jussi, Imatran Balettigaala, Rajaton Rytmi, Imatra-päivä, 14.2.2008.

Räty Saija ja Torvi, Tapani, Taipalsaaren kunta/Taipalsaari-päivät, Taipalsaari-soudut, Röytyn tapahtumat, 21.2.2008.

LIITE 1

Lappeenranta–Imatra-kaupunkiseudun kulttuuri- ja matkailutapahtumat

Listattu on jollakin säännöllisellä frekvenssillä toistuvat, useammin kuin 2 kertaa järjestetyt tapahtumat. Kaupallisista tapahtumista mukana ovat sellaiset, joissa on ainakin jonkin verran myös muuta ohjelmaa kuin myyntiä. Näyttelyistä on otettu sellaiset, jotka eivät ole varsinaista museonäyttelytoimintaa. Kesäteatterit ja konserttisarjat eivät ole mukana. Ei myöskään erilaiset kesän, joulun tms. aloitukseen liittyvät kaupunkikeskustatapahtumat. Myös pienempiä paikallistapahtumia puuttuu varmasti. Muu Etelä-Karjala puuttuu myös. (Esim. Savitaipaleelta Tulen ja jään tapahtuma ja Sapassi, Ylämaan Jalokivimessut ja Parikkalan Kovan päivän ilta. Lemillä, Luumäellä ja Suomenniemellä lienee myös vakiintuneita tapahtumia.)

IMATRA

Imatra Big Band Festival
Imatran Balettigaala
Ugrijuhla
Mustan ja valkoisen teatterin festivaali
Vanhassa vara parempi –vanhan musiikin festivaali
Rock to the River
Bullerborgin muinaisaikatapahtuma
Semiotiikan kesä- ja talvikoulut
Etelä-Karjalan kansanmusiikitapahtuma
Rajaton rytmi
Koru (aiemmin LPR:ssa)
Imatra-päivä
Imatran taideviikko
(Imatran ajojen) Muistojen ajot
Hyväri-rock (järjestetään 2. kerran 2008)

LAPPEENRANTA

Linnoituksen Yö
Lappeenrannan Laulukilpailut
Laulava Lappeenranta
Lasten Kalenat, Lappeenranta
Ja Kitara Soi
K´ keramiikkatapahtumat
Kantri ja urbaani

Karelia Games

Linnoituksen joulumarkkinat + adventti
Muikku ja pottu
Kaamospuhallus
Sataman valot
Stand up -festivaali
Night of the Living Pictures
Pietarin markkinat
Lappeenrannan koiranäyttelyt
Lappeenranta Hard-core -festivaali

JOUTSENO

Joutsenon Taidekesä
Popka
Joutseno-päivä

RUOKOLAHTI

Äijänkäräyksen MM-kilpailut/
Maalaisfestarit

RAUTJÄRVI

Antiikki ja keräily Kesäpäivät Simpeleellä
Simpeleen taidepappilan kesänäyttelyt

TAIPALSAARI

Taipalsaari-päivät/Rantakalailta/Soudut

LIITE 2

Tapahtumat järjestämisajankohdan mukaan

TAPAHTUMAT KUUKAUSITTAIN (ei näyttelyjä)	JÄRJESTÄJÄ
Tammikuu	
LPR:n valt.kunn. laulukilp. (parillisina vuosina)	Lappeenrannan kaupunki
Laulava Lappeenranta (parittomina vuosina)	Lappeenrannan kaupunki
Stand up –festivaali (LPR)	Panu Kärri
Helmikuu	
Semiotiikan talvikoulu	Imatran Kansainvälinen Semiotiikan Instituutti
Popka	Humakin Joutsenon kampus
Rajaton rytmi	Imatran kaupunki
Maaliskuu	
Lappeenrannan koiranäyttely (pääsiäisenä)	
Huhtikuu	
Toukokuu	
Hyväri-rock	Henry K. Rock
Ugrijuhla	EKNSL ja Humak/Joutseno
Mustan ja valkoisen teatterin festivaali	Mustan ja valkoisen teatteri ry.
Kesäkuu	
Semiotiikan kesäkoulu	Imatran Kansainvälinen Semiotiikan Instituutti
Lasten Kalenat (joka toinen vuosi, seuraavan kerran 2009)	Kalevan Nuorten Liitto ja Kalevan Nuorten Etelä-Karjalan piiri
Imatra Big Band Festival (kesä-heinäkuun vaihde)	Imatra Big Band Festival ry.
Heinäkuu	
Joutsenon Taidekesä	Joutsenon opisto
Antiikki ja keräily Kesäpäivät	Lions Club Simpele
Äijänkäräyksen MM-kisat	Kulttuuripalvelu Kaiku ky
Elokuu	
Karelia Games	Lappeenrannan Urheilu-Miehet (LUM)
Linnoituksen yö	Visionmakers ay ja LSYP
Taipalsaari-päivät ja SM-soudut (2008), ollut aiemmin kesä-heinäkuun vaihteessa	Taipalsaaren kunta/järjestöt + Taipalsaaren Veikot ry
Muistojen Ajot (noin joka kolmas vuosi)	Imatran Moottorikerho ry
Bullerborg-keskiaikatapahtuma	Vuoksen kalastuspuisto
Joutseno-päivä	Joutsenon kaupunki
Imatra-päivä	Imatran kaupunki
Rock to the River	Motopark Virtasalmi ja Roudari Ruisinki
Imatran Balettigaala	Imatran kaupunki
Vanhassa vara parempi	Imatran seurakunta ja Sonus Borealis ry
Pietarin markkinat (LPR)	Suomi-Venäjä –seura/Lappeenranta
Sataman valot	Visionmakers ay
Syyskuu	
Muikku ja pottu	LUM ja Lions Club Lappeenranta-Raja
Lokakuu	
Ja kitara soi	Lappeenrannan kaupunki ja Jyrki Mylläinen
Etelä-Karjalan kansanmusiikki	Imatran seudun musiikki-instituutti
Marraskuu	
Imatran taideviikko	Imatran kaupunki
Kaamospuhallus	Lappeenrannan kaupunki
Joulukuu	
Linnoituksen adventti ja joulumarkkinat	Linnoituksen toimijat, Nuorkauppakamari, Sateenvarjo-projekti

INSPIROIVA KULTTUURISEMINAARI

Keskiviikko 30.1.2008 klo 8.45 - 15

Galleria Pihatto ja Lappeen Ruustinna (Valtakatu 80, Lappeenranta)

Ohjelma:

08:45 Aamukahvi + musiikkia Galleria Pihatossa (Niku Martikainen, kitara)

09:15 Johdatus päivän aiheeseen ja tehtävänannot (Jaana Utti ja Juha Iso-Aho)

10:00 Ryhmätyö osio I (ryhmät Lappeen Ruustinnassa)

11:00 Ryhmätyö osio II

12:00 Lounas Lappeen Ruustinnassa

13:00 Ryhmätyö osio III

14:00 Kahvi, yhteenveto ja keskustelu Galleria Pihatossa

15:00 seminaarin päätös

INSPIROIVA KULTTUURISEMINAARI 30.1.2008 LAPPEENRANNASSA

Kooste työryhmien tuotoksista

1. Kesä- ja talvitalous – keskusteluryhmä

Dokumentointi: Minna Mänttari, Heli Hannula

Yleistä

Varsinaisen ryhmän kesken, joka sekä aloitti aiheesta keskustelun että kokosi pääkohdat presentaatioksi, keskustelua kyllä syntyi ja ihan hyvää sellaista. Valitettavasti enimmäkseen aiheen vierestä. Jäi sellainen olo, että keskustelijoilla oli paljon asioita sydämellään, jotka vain haluttiin sanoa julki, aiheesta välittämättä.

Vierailevien keskustelijoiden kanssa päästiin huomattavasti paremmin konkretiaan kiinni. Syntyi ideoita, monta sellaista joissa olisi aihetta ihan oikeaksi, toimivaksi tapahtumaksi. Vaikka suurin osa paperilla esitetyistä kysymyksistä jäi vaille vastauksia, jotain saatiin silti kasaan.

Kesä- ja talvikauden erot, onko niitä?

Talvella Suomi nukkuu ja kesällä herää eloon. Kesä- ja heinäkuu on tungettu tapahtumia täyteen joka niemeen, notkoon ja saarelmaan. Pitkillä lomilla ihmisillä on aikaa liikkua, talvella taas lomakausi painottuu joulunseutuun ja viikon hiihtolomaan. Kuinka saada kaamosväsymyksessään kamppailevat ihmiset ylös, ulos ja liikkeelle kulttuurin pariin? Koska kesä on suurien massatapahtumien aikaa, talvikaudella voisi tarjontaa kohdentaa rajatuimmille kohderyhmille. Vielä toistaiseksi Suomessa on selkeä vuodenaikojen vaihtelu, sitä pitää käyttää hyödyksi.

Seuraavassa muutamia ideoita eri vuodenaikoihin rytmitettyinä:

Syksy & talvi

- alkusyksystä huomioidaan koululaiset, kouluissa pehmeä lasku arkeen ja mahdollisuus vierailta eri tapahtumissa
- loka- marraskuussa ei yleensä tapahdu missään mitään, tähän kohtaan sopisi poikkitaiteellinen Valoa rännässä- tapahtuma, teemoina valo ja pimeys
- taideviikot keskelle pimeintä talvea, tekijät esittelevät osaamistaan
- viikonloppupaketit eri kohderyhmille, sisältää majoituksen ja ohjelman
- seniorikansalaiset tärkeä kohderyhmä, heillä on aikaa liikkua ympäri vuoden, esim. käsityöfestarit
- museolle myös talviaikaan jokin iso näyttely, johon voisi yhdistää esim. draamaa ja musiikkia
- hyödynnetään hiihtolomien porrastus
- venäläinen joulutammikuussa, ostosmatkailijoille myös kulttuuritarjontaa
- Lappeenrannan Linnoitukseen talvitapahtuma, pulkkamäkeä, puusuksihihdot, tervanpoltoa, ortodoksinen pääsiäinen
- tarkkaan kohdennettuja tapahtumia tietyille kohderyhmille, esim. manga/sarjakuvapäivät, elokuvafestari, valokuvanäyttely, tanssitapahtuma, arkkitehtuuriseminaari

Kevät & kesä

- samoin loppukevästä huomioidaan koululaiset, luokkaretket
- keskikesällä tarjontaa riittävästi

- elokuu on Keski-Euroopassa vielä lomakuukausi, kun samaan aikaan Suomessa alkaa kulttuuritarjontaa hiipua, hyviä lomasäitä riittää nykyään vielä syyskuulle asti

Lisäksi syntyi ideoita, jotka eivät ole sidoksissa mihinkään tiettyyn ajankohtaan. Kehitettiin mm. miesten omaa tapahtumaa, joka on kokonaan naisilta kielletty sekä myös miesten itsensä kokonaan suunnittelema ja toteuttama. Tapahtumapaikka voisi olla jäähalli, ja siellä erilaisia toimintapisteitä, esim. halonhakkuuta, autonrassausta, vanhojen inttikavereiden kohtauspaikka armeija-aikojen muistelemista varten sekä tietenkin Koskenkorvabaari.

Tekijät voisivat myös entistä ennakkoluulottomammin jalkautua laitoksistaan sinne, missä taidetta ei normaalisti ole totuttu näkemään, esim. ostoskeskuksiin, asemille, linja-autoihin ym. Jos taide tuodaan lähelle tavallista kansalaista, se ei ehkä enää tunnukaan niin elitistiseltä ja kaukaiselta.

Liike-elämän ja taiteiden yhdistäminen sai kannatusta, kulttuuriset arvot nähtiin tärkeänä osana bisnesmaailmaa. Käytännössä tämä tarkoittaisi nimenomaan liikematkailijoille suunnattua kulttuurimarkkinointia.

Summa summarum

Mielipiteitä oli yhtä monta kuin keskustelijoitakin. Toisaalta painotettiin uusien tapahtumien kehittelyä, mutta muistutettiin myös jo olemassa olevien tapahtumien kehittämisen tärkeydestä. Ammattitaitoisen markkinoinnin merkitystä korostettiin, jonkinlaiselle yhteistyökuviolle tässäkin asiassa on selkeästi tilausta.

Ennen kaikkea peräänkuulutettiin selkeää asennemuutosta Etelä-Karjalaan. Paikallinen kulttuuritoiminta ei edelleenkään nauti sen ansaitsemaa arvostusta, mikä tulee ilmi mm. päättäjäien kommentteista mediassa ja siitä, miten rahaa jaetaan eri kohteisiin. Taide ja kulttuuri tuovat mukanaan hyvinvointia, ja niiden tulee olla luonnollinen osa elämää jo lapsesta saakka. Osa toimijoista myös koki, ettei heidän edustamansa taiteenala näy tarpeeksi paikallisissa tiedotusvälineissä; omien puolta täytyisi pitää tässäkin asiassa.

Myös omassa itsetunnessamme on paikkaamisen varaa; "ehä mie mittää"- asenne vie edelleen tilaa siltä, että oltaisiin oikeasti ylpeitä siitä upeasta kulttuurityöstä, jota tässä maakunnassa tehdään. Yhteistyössä on voimaa, ja sitä pitää lisätä eri toimijoiden kesken.

Meitä vaivaa myös lyhytjänteisyys, ei malteta lähteä liikkeelle pienestä ja kehitellä rauhassa asioita, vaan halutaan äkkiä kasaan jotain suurta ja kaunista, millä voitaisiin sitten ylpeillä ulkopaikkakuntalaisille. Ensin pitää saada oma porukka vetämään yhtä köyttä, ennen kuin kutsutaan muita mukaan. Kertakäyttöisen hömppäkulttuurin tilalle pitää saada kestävämpää kehitystä.

2. Kaksi tuntia vieraana

Raportoijat: Olli Virta & Katariina Krogerus, Joutseno, Humak 06

Mitä tehdä Etelä-Karjalassa, jos aikaa on vain muutama tunti?

Lähdimme purkamaan asiaa muutamalta eri kantilta ajatellen. Siten, että jollain henkilöllä on palaverien välissä pari tuntia aikaa tai satunnainen ohikulkija päättää pysähtyä täällä seudulla. Mietimme asiaa myös siten, mitä tehdä täällä jos aikaa on koko ilta.

Ryhmämme jäsen Mika Tonder ehdotti, että asiakasryhmät pitäisi osata tunnistaa, jotta osattaisiin tarjota oikeanlaista palvelua oikeille ihmisille. Pitäisi miettiä, mitä se mahdollinen kokousvieras voisi haluta tauolleen tehdä, taikka pitäisi osata ajatella, mitä alueelle mahdollisesti pysähtyvä lapsiperhe haluaisi tehdä.

Mitä asiakkaille voisi sitten tarjota? Jokaisessa ryhmässä tuli esille paljon samankaltaisia vaihtoehtoja esim. erilaisia kävelyreittejä kuten luontoreittejä ja 'shoppailureittejä' sekä heräsi idea maisemareitistä autoilijoille Saimaan ympärillä.

Lisäksi puhuttiin paljon palveluiden verkostoitumisesta. Miten saataisiin yhdistettyä eri palveluja esim. hotelli- ja kulttuuri- ja ravintolapalveluja siten, että asiakkaan olisi helppompaa päästä näihin käsiksi. Palvelut olisi helpommin saatavilla eikä pitkien välimatkojen päässä. Eri alojen pitäisi tehdä paljon enemmän yhteistyötä, jotta tähän tulokseen päästäisiin.

Keskustelun seurauksena nousi mm. seuraavanlaisia parannusehdotuksia: info- ja palveluiden kehittäminen esim. hyvillä verkkosivuilla, tekstiviestipalveluina, ja päivite-tyillä esitteillä, joita saatavilla ympäri kaupunkia, niin ravintoloista kuin museoistakin.

Tuli puhetta myös siitä, että tieto alueen kulttuuripalveluista saataisiin jalkautettua myös paikallisille ihmisille. Tavoite olisi se, että tavallinen kadunkulkijakin osaisi ohjata kysyjän kulttuuripalvelujen luo. Paikalliset ihmiset oppisivat itse tunnistamaan oman alueensa erikoiset nähtävyydet, asiat ja tapahtumat. Yhtenä vaihtoehtona tämän toteuttamiseen voisi käyttää infolehtistä, joka lähetettäisiin joka kotiin maakunnassa, jossa kerrottaisiin paikallisista tapahtumista ja nähtävyyksistä sekä muuta perustietoa alueesta, mistä olisi hyötyä myös paikallisille.

Yhtenä hyvänä kehitysideana ryhmistä nousi ulkomailta otettu malli paikallisoppaista. Asiakkaat voisi tarvittaessa tilata tällaisen opaspalvelun johon he saisivat yhteyttä ainakin oman hotellinsa kautta. Nämä palvelut tarjoaisi joku yksityinen yrittäjä, mutta hekin olisivat verkostoituneita juuri hotelleihin ja ravintoloihin yms. Tämä palvelu lisäisi myös hotellien tarjoamien palveluiden määrää ja olisi tarpeen, koska vierailijat eivät tunne aluetta ja opas voisi näyttää heille paikkoja ja asioita, joita vieras ei itse löytäisi.

Yksi selkeästi kehitettävä asia olisi tapahtumien ja nähtävyyksien tiedotuksen ja markkinoinnin parantaminen. Jakelukanavia pitäisi laajentaa ja esitteitä pitäisi saada saataville moneen eri paikkaan ja niitä pitäisi päivittää tarpeeksi usein. Olisi hyvä myös saada sähköinen tapahtumakalenteri joka päivittyy jatkuvasti. Tällainen ilmeisesti onkin valmistumaisillaan. Yleensä olisi kuitenkin tärkeää saada tiedotuksen jakelukanavat paremmiksi.

Tuli puhetta myös siitä, että museoiden ja näyttelyiden saatavuuteen tulisi satsata. Ajatuksena tuoda nämä palvelut asiakkaille eikä päinvastoin. Alueen ongelmana ovat pitkät välimatkat ja huonot kulkuyhteydet, joten asiakkaan on vaikea saada näitä palveluita käyttöönsä. Ongelman voisi ratkaista esim. erilaisilla kiertoaajeluilla tai jo aikaisemmin mainituilla kävelyreittien parantamisella ja opaspalvelujen kehittämisellä.

Ryhmässä syntyi laajalti keskustelua ja ideoita, mutta valitsimme nämä aiheet tärkeimmiksi, koska joitain näistä ideoista voisi konkreettisesti toteuttaa lähivuosina.

3. Vieraana viikonlopun

Raportoijat: Marjo-Riitta Heino ja Eero Laurikainen

Mietittiin ensin Missä vieraat sijaitsevat??

- kaupunkikulttuuria vai maaseutukulttuuria
- kulttuuri tarjonta siellä?
- tapahtuma vai kulttuurikeskus?
- Vieraan omat intressit?

Etäisyydet kaupungin ja maaseudun välillä ei hirveän pitkät, voisi hyödyntää molempia. Vuoden ajat huomioitava!

Mahdollinen kanava levittää tietoa:

Hääpari laittaa hääkutsun mukana esitteen Etelä-Karjalan kulttuuritarjonnasta.

Mahdollisia ideoita:

ELÄMYS on päivän sana!!

- luontoretkiä, paikallishistoriaa, lintubongareita, hyönteisharrastajia
- Tarinan kertoja- palvelut asiakkaan mieltymysten mukaan.

Etelä-Karjalan tarjonta on hajallaan.

- Kuinka saada kaikki yhteen pakettiin kattavalla infolla?
- Jos jäsentelisi tarjonnan, nähtävyydet, ostoskeskukset..
- Mitä halutaan esitellä vieraille!!

Uusi tapahtumakalenteri on hyvä juttu!

Tieto (eli vaikka flaijereita) tapahtumatarjonnasta sellaisiin kohteisiin joissa ihmiset jo käy! kylpylä, koski....linnotus jne.

Pystyisikö tapahtumia kenties yhdistämään toisiinsa esim. kesäteatteri ja koskinäytös? Kuinka saada tämän alueen taiteilijat tutuiksi omille ja ulkopaikkakuntalaisille?

Millä koota sirpaleiset elämystarjoajat??

- Tiedetään missä teatterit ja museot löytyy.

INTERNET ratkaisuna?

Ohjelmapalveluyritys joka kokoaa asiakkaan toiveista valmiin paketin kättäsummalla.

- ulkoasu tärkeä, yksilinjainen, helppokäyttöinen, infon täyteinen ja mieleen painuva
- Eläkeläinenkin voi soittaa vaikka matkatoimistoon jossa virkailija täyttää nettilomakkeen.

Helmi

Aarteen etsintäkarta/hanke

Etelä-Karjalan kulttuurikohteet tutuiksi paikkakuntalaisille ja ulkopaikkakuntalaisille.

Paikallishistoriaa, kulttuurikohteita, nähtävyyksiä, ostoskeskuksia, luontopolkuja hemmotteluhoitokin voisi olla kiintopiste.

- lapsille omansa ja aikuisille omansa.
- Ilmiasuna afrikan tähti
- toimii samoin kuin Etelä-Karjalan tähdet peli mutta luonnossa oikeasti.
- netissä voisi luoda oman polkunsu. (ohjelmapalveluyritys)

Olisi kiintopisteet joihin menemällä saa lisää infoa kohteesta ja jonkin "tehtävän" kun tehtävä on suoritettu saa "leiman" retkeilijäpassiinsa ja kun leimoja on tarpeeksi saa jonkun palkinnon.

Internettiin luodaan tili pelaajan nimellä jonne joka kiintopisteessä suoritettua tehtävän jälkeen lisätään merkintä, niinpä tämä "PELI" on aikaan sitoutumaton.

Toimii pääasiallisesti netissä, mutta on myös paperivihkosena.

E-K hulluja hassuttelijoita täynnä

Tuodaan kulttuuria ihmisten lähelle ja rikotaan rajoja
esim. teatteria hississä, maalauksia bussissa
yllätyksiä ja elämyksiä!!
jäisi hyvä kuva Etelä-Karjalasta
lopuksi kyselykaavake oliko hyvä juttu??
Kävelevät oppaat

Historia on värikästä, jota kannattaa hyödyntää!

Häpeillääänkö karjalaisuutta?

Kannattaisiko vaan ajatella että rajataan tietty MATKAILUN aika johon panostetaan. Vahvistetaan jo olemassa olevia juttuja ja voimavaroja.

4. Onpa mielenkiintoista!

Raportoitajat: Maria Virtanen & Juho Peltonen

Seminaarissa ryhmällämme oli tehtävänä miettiä kymmenen hyvää syytä jotka erottavat Etelä-Karjalan muista maakunnista. Ajatuksia heräsi paljon ja saimme kokoon reilusti yli kymmenen kohtaa. Vaikka monet kohdat vaikuttavat itsestänselvyyksiltä, on niiden korostaminen kuitenkin ensiarvoisen tärkeää kulttuuritarjonnan laajentamisessa. Jo olemassa olevat resurssit kannattaisi käyttää tarkemmin hyödyksi.

Jokaisella maakunnalla on oma ainutlaatuinen kulttuurinsa. Etelä-Karjalan kulttuurin omaperäisyys pohjautuu pitkälti historiaan, mikä näkyy vahvasti mm. luonnossa, ruokaperinteessä ja infrastruktuurissa. Luonnossa historian eri kerroksista kertoo esimerkiksi Salpalinja ja suomenpuoleinen Laatokan Karjalan osio. Saimaan kanava ja Lappeenrannan Linnoitus ovat puolestaan oivia esimerkkejä historian vaiheista ja ne ovat tunnettuja nähtävyyksiä myös valtakunnallisesti. Ruokaperinteemme on valtakunnallisesti tunnettu.

Etelä-Karjalan luonto on hyvin monimuotoinen. Meillä on muun muassa harjuja, monenlaisia vesistöjä ja runsaasti metsäalueita. Vaikka luonnon puhtaus houkuttelee runsaasti turisteja, ei sen kaikkia resursseja osata hyödyntää monipuolisesti. Muualla päin Suomea Etelä-Karjala mielletään usein teollisuusalueena, joten luonnon korostaminen mainonnassa nostaisi alueen matkailuarvoa huomattavasti. Suuria metsäalueita ja vesistöjä voisi hyödyntää muun muassa retkeilyyn ja kulttuuritapahtumiin.

Tähän liittyen ryhmässämme syntyi idea Saimaan rannalla järjestettävästä vesifestiivaalista, joka hyödyntäisi luonnon tarjoaman ympäristön ja yhdistäisi siihen taide-elämyksiä. Veden päälle voisi muun muassa pystyttää lavan, joka soveltuisi vaikkapa teatteri- ja tanssiesityksiin.

Maakuntaamme pidetään muualla päin Suomea eksoottisena sijaintinsa vuoksi. Sijaintimme Venäjän rajalla luo ulkopaikkakuntalaisille kuvan kansainvälisestä ilmapiiristä. Tämän huomioiminen kulttuuritapahtumien järjestämisen yhteydessä avaisi paljon uusia mahdollisuuksia. Venäläisten turistien mukana tulee toki paljon rahaa, mutta voimme hyödyntää myös naapurimme kulttuurillista ammattitaitoa enemmän.

Tähän liittyen ideoimme ryhmässä Lappeenrannassa järjestettävän musiikin/laulun mestarikurssin, jossa osanottajia saapuisi niin ympäri Suomea kuin Venäjältäkin. Lappeenranta olisi jo ennestään tunnettujen musiikkitapahtumiensa (esim. Lappeenrannan Laulukilpailu) myötä oivallinen valinta järjestämisaikaksi.

Myös turvallisuutensa takia Etelä-Karjala vetää matkailijoita ja varsinkin lapsiperheitä puoleensa. Kaupungit ovat keskimääräisesti melko pieniä, mikä lisää rauhan ja turvallisuuden tunnetta.

Tapahtumatarjonta on Etelä-Karjalassa laaja, mikä kertoo ihmisten aktiivisuudesta. Ihmiset ovat myös helposti lähestyttäviä ja sosiaalisia. Ryhmämme mielestä yksi eteläkarjalaisten tärkeimmistä piirteistä on ”luova hulluus”, mikä näkyy muun muassa paikallisissa taiteilijoissa ja äijänkäräyksen MM-kisoissa. Rohkeutta ja uskallusta löytyy!

Ryhmässä syntyneitä helmiä / ehdotuksia:

- Maakunnallinen tapahtumakartta, josta matkailijat voivat helposti löytää erilaisia paikallisia tapahtumia. Kartasta tulisi ilmi tapahtumapaikka ja -aika siitä tehtäisiin sekä paperi- että nettiversio.
- Koko maakunnan kattava kansainvälinen kauppahalli ”Pikku-Pietari”.
- Valtatie 6 hyödyntäminen siten, että muun muassa levähdyspaikoille laitettaisiin tauluja ja opasteita maakunnan erilaisista maisemareiteistä, jotka olisivat vaihtoehtoisia teitä isolle valtatielle. Maisemareitit toisivat esille Etelä-Karjalan luonnon. Reitit olisi hyvä saada myös navigaattoripalveluihin.
- Kuntien yhdessä järjestämä maakuntajuhla.

5. Yhteinen hyöty

Raportoijat: Teija Taavetila ja Joni Kinnunen

Ryhmässä piti pohtia yhteisen hyödyn foorumeita ja yhteistyön hyötyjä eri kulttuuritoimijoiden kesken. Tavoitteena oli saavuttaa konkreettisia ehdotuksia, joiden pohjalta toimintaa voisi alkaa rakentaa. Pääryhmän henki oli vapautunut ja keskustelulle avoin. Mielipide-erojakin syntyi ja ne tuotiin selvästi esiin. Pääosin tunnelma oli kuitenkin rakentava.

Ensimmäisessä ryhmässä löydettiin alun hapuilun jälkeen edellytyksiä menestykselle yhteistyölle. Ehkä tärkeimpänä piirteenä nousi esiin yhteisten visioiden ja tavoitteiden kohtaaminen. Hyvänä tavoitteena pidettiin ihmisten paikalle saamista, viihtymistä ja palaamista takaisin uudelleen. Keskinäisen luottamuksen synnyttäminen ja säännölliseen kommunikointiin panostaminen nousivat myös esiin. Toiveena oli, että yhteistyö ei jäisi vain ajatuksen tasolle, vaan ideoista siirryttäisiin konkreettisiin tekoihin. Aihe herätti vilkasta keskustelua kaikissa kolmessa ryhmässä.

Hyödyn maksimointia ja riskien minimointia pidettiin tärkeänä, kuten myös valmiutta riskien ottamiseen ja odottamattomien tilanteiden onnistuneeseen hoitamiseen. Kunkin kulttuuritoimijan tulisi pohtia omia vahvuuksiaan ja mitä hänellä mahdollisesti olisi tarjottavana muille toimijoille yhteistyön merkeissä.

Ensimmäisessä ryhmässä nostettiin esiin ajatus, jonka mukaan laajemman rahoituksen saaminen maakunnalle edellyttää alueellista yhteistyötä. Yhteistyöllä voidaan myös laajentaa yleisöpohjaa, jolloin koko maakunta hyötyy. Samalla luodaan mielikuva kulttuurimaakunnasta.

Riitelyn ja oman reviiirin puolustamisen sijaan kannatettiin ideoiden ja vinkkien jakamista erityisesti samankaltaisten tapahtumien välillä. Kulttuuritoimijoiden tulisi miettiä kunkin tahollaan, mitkä muut kulttuurin alat voisivat liittyä omaan toimintaan. Ajatuksen kehittämisen jälkeen tarvitaan vain aktiivista asiaan tarttumista ja sen loppuun asti viemistä.

Anna hyvän kiertää -periaate toimii myös yhteistyössä. Apua voi pyytää, vaikka ei heti olisikaan mahdollisuutta tarjota vastinetta. Samaten voi tarjota apua, vaikka ei itse hyötyisikään siitä välittömästi.

Ensimmäinen konkreettinen idea oli varasto, jossa olisi yhteisiä hankintoja pienistä leimasimista ja kalusteista suuriin teltoihin ja lavarakenteisiin. Varasto tulisi ajan myötä selvästi halvemmaksi kuin tavaroiden hankkiminen ulkoisilta toimijoilta erikseen kaikkiin tapahtumiin. Tätä ajatusta pidettiin hyvänä kaikissa ryhmissä.

Eri kulttuurialat voisivat toimia yhteistyössä erilaisten yksityishenkilöille tarjottavien pakettiratkaisujen muodossa. Paketteja myytäisiin matkailuyhtiössä. Matkailuyhtiön vastuuta korostettiin jokaisessa ryhmässä, sillä ulkoinen markkinointi kuuluu sen tehtäviin.

Ehkä kannatetuin idea oli kulttuuritoimijoiden yhteiset, säännölliset tapaamiset. Tapaamisten järjestämisvastuu olisi vuorotellen kullakin toimijalla. Tapaamiset olisivat luonteeltaan epävirallisia, ja niiden tarkoituksena olisi oppia tuntemaan alueella toimivat muut kulttuurivaikuttajat. Uudet alueelle tulevat toimijat kutsuttaisiin mukaan.

Koska yhteistyön kehittäminen vaatii aikaa ja resursseja, se jää monesti vain ajatuksen asteelle. Tähän ratkaisuksi ehdotettiin maakunnallista koordinaattoria, joka ulkopuolisena tahona kokoaisi kulttuuritoimijoiden verkostoa, kartoittaisi mahdollisia yhteistyömuotoja ja toimisi linkkinä alueen eri toimijoiden välillä. Näin toimijoiden itsensä ei tarvitsisi käyttää aikaresurssejaan uusien yhteistyömuotojen kehittämiseen. Tämä idea herätti vastustusta toisessa ryhmässä, mutta mielipidettä ei perusteltu.

Päivän aikana kypsyi myös idea päivittäisestä sanomalehdessä ilmestyvästä kulttuurimenovinkistä. Menovinkin antaisi kulttuuritoimija tai muu tunnettu henkilö. Omaa tapahtumaa ei saisi suositella. Menovinkki olisi hyödyllinen erityisesti pikaisesti maakunnassa vierailevalle.

Lisäksi ehdotettiin lähekkäin oleville tilaisuuksille yhteisiä tarjouspyyntöjä esimerkiksi vessoista tai esiintymislavoista. Ne tulisivat halvemmaksi kuin erilliset vuokrat. Eri tapahtumissa voisi myös tarjota infopisteitä muille kulttuuritoimijoille, jolloin kävijä saisi helposti tietoa muista mahdollisista vierailupaikoista.

Toisessa ryhmässä esitettiin ajatus Etelä-Karjalan tapahtumien markkinoinnista yhtenä isona tapahtumaketjuna. Esitettiin myös kehitysehdotuksia Etelä-Karjalan omalle verkkosivulle. Sivuilla kävijän tulisi saada kaikki mahdollinen samasta paikasta; majoitustie-

dot, lippuvaraukset, ajankohdat ynnä muut. Verkkosivuilla voisi olla myös yhteismarkkinointia ja keskustelupalsta toimijoille.

Oman maakunnan aliarvioinnin poistaminen ja hyvän hengen lisääminen voisi tapahtua järjestämällä tilaisuuksia oman maakunnan väelle. Näin ihmiset saisivat tietoa oman maakunnan toimijoista ja tapahtumista. Ryhmässä ehdotettiin myös yhteistyön tekemistä yli rajojen. Kävijöitä, esiintymisryhmiä ja näyttelyitä voitaisiin tuoda ulkomailta. Samalla vierailijat voisivat toimia kouluttajina tai luennoitsijoina esimerkiksi alan oppilaitoksissa tai kansanopistoissa.

6. Jotain ihan uutta!

Raportoijat: Katja Rautio, Markku Oksman

Koirafestivaali

- koiran omistajien määrä lisääntyy
- rahan käyttö kotieläimiin lisääntyy
- lapsien korvikkeita
- erillinen tapahtuma satamassa tai koiranäyttelyn yhteydessä järjestettävä

Vanhusten festivaali

- vanhukset eivät ole homogeeninen ryhmä
- toiminnan oltava segmentoitua
- eläkeläiset - uusiutuva luonnonvara
- tapahtuman oltava ehkä messu-tyyppinen

Miesten festivaali (miesten vapautus-liike)

- puolijoukkuetelttailua ja vuoleskelua
- viikonloppu erossa määräilevistä naisista
- pari päivää erossa teknologiasta
- muuttuvan yhteiskunnan aiheuttaman ahdistuksen purkaminen

Etelä- Karjalainen käsityö- ja kädentaitotapahtuma

- kouluttaminen ja leikkimielinen kilpailu
- kansainvälisiä vieraita tuomaan vaikutteita ja osaamista
- perinteiden säilyttäminen
- uudet ideat ja tekniikat
- paikalliset oppilaitokset mukaan, sikäli kuin byrokratia ei estä

Helmi -tehtävä: Hiekkalinna

- lapsille myös mahdollisuus hiekkalinnojen rakentamiseen
- veistos, jota kävijät kesän aikana rakentavat
- pukeutuminen teeman mukaan
- roolipeli / itse näytelty
- näytelty tarinankerrontakierros lapsille
- missä on hiekkalinna? (siis se linnan muotoinen)
- tuotteistaminen (postikortit, viirit, koriste-esineet jne. -tuotteiden oltava paikallisesti valmistettuja)
- läheisen suurehkon vesialueen hyödyntäminen (esim. Lauttakilpailu, jossa kootaan lautta ja soudetaan pieni lenkki)

Helmi -tehtävä: Pietarin markkinat

- tuotteita lisää
- laatu paremmaksi

- lisää esiintyjäryhmiä ja ohjelmaa
- toiminnan laajentaminen linnoituksen ulkopuolelle?
- tunnelmalliset ravintola-illat ja venäläinen keittiömestari
- venäläinen teatteri-ilta (vierailevia ryhmiä?)
- vanhoja venäläisiä mykkäelokuvia säestettynä (pianisti tai pieni orkesteri)
- venäläistä runoutta suomeksi

Elokuvafestivaali

- animaatio ja anime
- taide-elokuvat
- suomalaisia ja venäläisiä elokuvia

Manga- tapahtuma (japanilainen manga-sarjakuva on tällä hetkellä kovassa nosteessa)

- japanilainen rock (Lappeenrannassa manga-imagoon stailattu bändi)
- piirustuskurssi
- osto/myynti/vaihto-tapahtuma
- paikallisen yhdistyksen perustaminen
- kohderyhmä 10–25 -vuotiaat

Etelä-Karjalan Keisarikunta

- pienet kunnat toimivat keisarikuntina
- ”veronkantoa” kylillä
- kuninkaanlennana toimii Valtionhotelli
- varuskunta sijoittuu Lappeenrantaan
- linnafestivaalit
- omat tunnukset rekisterikilpiin
- ”kansallishymni”
- vuosittain valittava kuningas ja narri
- tapahtumia kaikkiin kuntiin
- kuutostielle maailman suurin formularata

Vuosittaiset kulttuuristipendit

- jaetaan yksittäisille taiteilijoille (ikäänkuin apurahat)
- ongelmana kulttuuristipendin rahoitus
- ehdottajana lappeenrantalainen taiteilija

Vuokseen vedenalainen putki ja valoja

- onko vesi riittävän puhdasta
- luultavasti hieman kallis, minkälaisia virityksiä maailmalla?
- akvaarioissa toteutettu systeemi muualla maailmassa

Mustan huumorin festivaali

- valitaan vuoden kateellisin eteläkarjalainen
- hyödynnetään alueen ihmisten vahvimpia ominaisuuksia eli kateutta ja selkäänpuukotusta
- valitaan vuoden rajallekyydittävä
- kateellisten kansanjuhla, jolla piristetään synkkää talvea
- filosofinen seminaari kyynisyydestä yms.
- extreme-touhuilua Rauhan sairaalan vesihoito-osastolla
- voita ilmainen lobotomia valitsemallesi kunnallispoliitikolle
- venäjän- ja ruotsinkielisiä luentoja yhteistyöstä huonosti tulkattuna
- näyttelijät ja Stand Up -koomikot kiertävät baareissa, kouluissa ja työpaikoilla
- huonon palvelun päivä (josta saa tuplabonuksen)
- jurotusta ja jupinaa toreilla ja puistoissa
- vietä päivä rekkajonossa ja hädän tullen kuse pulloon
- kulttuurivaikuttajat yms. henkilöt istuvat selät vastakkain toisiaan haukkumassa

7. Ihan keskellä

Raportoijat: Tommi Laiho ja Farina Bertram

Yleisilmapiiri päivän keskusteluissa oli hyvä. Ideoita virtasi ja keskustelu oli vilkasta. Jotkut saattoivat jopa tehdä alustavia yhteistyösopimuksia. Oli mukavaa havaita, että meihin opiskelijoihin suhtauduttiin ihan tasavertaisina keskustelukumppaneina. Meidänkin mielipiteitä kuunneltiin.

Ryhmämme aiheena oli ”ihana keskellä”, eli lyhykäisyydessään selitettynä, miten rajanaapureiden välistä kulttuuriyhteistyötä voitaisiin parantaa. Alussa keskustelu lähti siitä, että Etelä-Karjalan alueella ei ole tarpeeksi edes kansallisesti tunnettuja tapahtumia. Suomalaiset eivät tiedä, että tällä alueella on muitakin tapahtumia kuin Imatra Big Band Festivaali.

Koko päivän yhtenä teemana tuntui olevan yhtenäisempi maakunta. Miksei koko Saimaa voisi yhdistää voimiaan. Luotaisiin yhteisiä tapahtumia tai tapahtumaketjuja, jotka tukisivat toinen toisiaan tai muuten vaan liittyivät toisiinsa. Tästä syntyi Saimaa-Card – idea. Saimaa-Card olisi jonkinlainen kulttuuripassi, jossa leimoja keräämällä saisi etuja lähialueiden kulttuuritapahtumiin, sekä esimerkiksi ilmaisia bussimatkoja yms.

Yksi hyvä keino parantaa Etelä-Karjalan kulttuuritunnettavuutta on maakunnan kulttuuripolku. Paperilehtiö ja nettisivut joista löytyisivät kartan lisäksi kaikki alueen kulttuuripaikat ja tapahtumat. Tapahtumaportaalia tulisi myös parantaa. Jossain vaiheessa päivän aikana heitettiin ilmoille myös idea touchscreen-infopääteruiduista, joista ruutua koskettamalla saataisiin esille kaikki tarvittava informaatio maakunnan kulttuurielämästä. Alueen asiakaspalveluhenkisissä hommissa työskenteleville ihmisille voisi antaa koulutusta asian tiimoilta. Keneltä ihmiset yleensä kysyvät neuvoa, miten päästä kulttuuripaikoille ja tapahtumiin? No baarimikoilta ja taksikuskeilta yms, tietenkin.

Jos puhutaan rajoja ylittävästä yhteistyöstä, olisi suotavaa, että rajan molemmilla puolilla olisi virallinen taho, jonka kanssa käydä neuvotteluja. Venäjälle ollaan ilmeisesti muutaman kuukauden päästä kulttuuritoimijoiden yhtenäinen liitto. Tämän jälkeen yhteistyön olettaisi olevan hieman helpompaa.

Keskustelua riitti myös siitä, että kannattaako Suomessa tehdä venäläisiä tapahtumia venäläisille. Osa keskustelijoista oli sitä mieltä, että Suomessa kannattaa tehdä vain suomalaisia tapahtumia, koska niissä on meidän voimavaramme. Osa oli sitten sitä mieltä, että ulkomaalaisen on vaikea samaistua suomalaisiin tapahtumiin. Kaikki olivat yhtä mieltä siitä, että rajaeksotiikka on molemminpuolista. ”Tuolla on Venäjä”. ”Tuolla on Suomi”.

Paikallisten kulttuuritapahtumien ja tuotteiden (esimerkiksi muotoilun) markkinointia tulisi kohdistaa Venäjälle entistä enemmän. Rajan toisella puolella asustavilla ihmisillä on rahaa. Sinne kannattaa suunnata

Tapahtumaideoitakin heitettiin. Koska japanilaisuus on tällä hetkellä muotia, heitettiin ilmoille ajatus mangafestivaaleista.

Myös liikenneyhteyksissä on parantamisen varaa. Lähinnä oltiin yhtä mieltä siitä, että rajan ylittäviä junavuoroja on liian vähän.

